PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA LOCAL 21 DE FORNALUTX

AJUNTAMENT
DE
FORNALUTX

MAIG 2009

Coordinació tècnica:

gram.cat
Serveis Tècnics Ambientals

Amb el suport de:

GOVERN de les ILLES BALEARS
www.illesbalears.cat
Conselleria de Medi Ambient

Consell de Mallorca

AGENDA LOCAL 21
XARXA BALEAR DE SOSTENIBILITAT

ÍNDEX

ÍNDEX **3**

AGRAÏMENT **6**

AGENDA LOCAL 21: PLA D'ACCIÓ **7**

CONTEXT GLOBAL: DE RIO 1992 A AALBORG + 10 ..... **7**

COMPROMISOS D'AALBORG **9**

CONTEXT LOCAL: AGENDA 21 FORNALUTX **14**

PLA DE PARTICIPACIÓ **19**

INTRODUCCIÓ **19**

PROCÉS DE PARTICIPACIÓ PER L'ELABORACIÓ DEL PLA D'ACCIÓ **19**

SORTIDES AL CARRER **20**

EL FÒRUM CIUTADÀ **21**

OBJECTIU 21

METODOLOGIA 21

PARTICIPACIÓ REGISTRADA 23

LA PRIORITZACIÓ DE LES ACCIONS **26**

FASE 1: GRUPS DE TREBALL 26

FASE 2: SESSIÓ PLENÀRIA 27

MECANISMES DE PARTICIPACIÓ PER EL FUTUR **28**

PROPOSTES I SUGGERIMENTS 28

PLA D'ACTUACIÓ **31**

INTRODUCCIÓ **31**

LÍNIES ESTRATÈGIQUES 32

PROGRAMES 32

ACCIONS 34

DEFINICIÓ DEL PROCÉS DE SEGUIMENT 43

INTRODUCCIÓ 43

EL PAPER DE L'AJUNTAMENT EN EL SEGUIMENT 43

FÒRUM CIUTADÀ: PARTICIPACIÓ I SEGUIMENT 44

EL FUTUR MÉS PRÒXIM 46

Temporalització de les activitats de seguiment del Pla d'Acció 46

Propostes i suggeriments 46

Revisió del pla d'acció 47

SISTEMA D'INDICADORS 48

Fitxes Indicadors de Sostenibilitat 49

ANNEX I: COMUNICACIÓ I PARTICIPACIÓ 70

Actes reunions grups de treball i fòrum ciutadà 70

Sortida al carrer GT1 70

Acta reunió FÒRUM CIUTADÀ GT1 74

Sortida al carrer GT2 84

Acta reunió FÒRUM CIUTADÀ GT2 88

Acta reunió FÒRUM CIUTADÀ final (priorització conjunta) 96

Presentacions reunions 102

Presentació grup treball 1 102

Presentació grup treball 2 107

Presentació fòrum final (priorització) 110

Material de difusió, informació i recopilació 114

Full assistència reunions 114

Exemple d'acció per prioritzar 114

Exemple de cartell informatiu 115

Exemple butlleta de participació 115

Bústia de suggeriments 116

Material de treball de la sortida al carrer GT1 116

Material de treball de la sortida al carrer GT2 118

AGRAÏMENT

Públicament es vol agrair la participació en els diferents fòrums de l'Agenda Local 21 a les següents persones i empreses del municipi de Fornalutx:

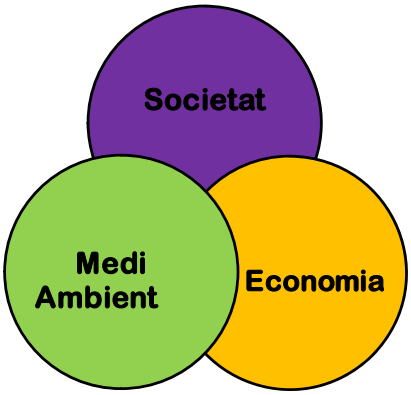
Andreu	*Barceló Vicens*
Antonio	*Andreu Busquets*
Associació Cultural	*Serp Moix Serp*
Caterina	*Marroig Panteno*
Crecenció	*Alomas Tejedo*
Eva	*Llobet Pérez*
Fausto	*Sastre Umbert*
Francesca	*Humbert*
Francisca	*Muñoz*
Irene	*Espósito Reuter*
Jeanne	*De Bruyn*
Joan Jaume	*Andreu Busquets*
Joan Miquel	*Vicens Vidal*
Juan	*Albertí Sastre*
Mª de Lluc	*Vicens Ripol*
Mª Isabel	*Hernandez Rodriguez*
Magdalena	*Alonso Jaime*
Margalida	*Hobers Sanyiol*
Michael	*Kane*
Nena	*Alonso Jaime*
Salvador	*Sastre Umbert*
Salvador	*Albertí Sastre*

Botiga de la Plaça
Farmàcia
Mecànic
Ferreteria
Fusteria
Bar Es Tambor Pagès
Rte. Ca n'Antuna
Perruqueria Detall

AGENDA LOCAL 21: PLA D'ACCIÓ

Agenda Local 21 és un procés a llarg termini que pretén dur a terme unes actuacions dirigides cap al **desenvolupament sostenible** del municipi millorant aspectes ambientals, econòmics i socials.

L'objectiu d'aquest procés, no és altre que el de la millora mediambiental, l'increment de la qualitat de vida i un desenvolupament socioeconòmic respectuós amb l'entorn a curt mig i llarg termini.

L'Agenda Local 21 es concreta en un document que sorgeix de la participació i el consens entre els ciutadans del municipi i els seus representants polítics, així com els diversos agents que intervenen de qualque forma en la gestió municipal.

Si cerquem la paraula **"agenda**" al diccionari trobem una definició senzilla: *Llibret o quadern amb totes les dates de l'any on s'anota el que s'ha de fer cada dia .* Doncs l'Agenda Local 21 no deixa de ser un *llibret o quadern* amb totes les dades d'un parell d'anys on entre tots anotem el que s'ha de fer a Valldemossa perquè sigui un poble més sostenible i tinguem una millor qualitat de vida.

Aquest **Pla d'Acció** és un nou impuls a l'Agenda Local 21 de Fornalutx, que vol superar les dificultats viscudes per consolidar el procés mitjançant la duta a terme de les accions.

Aquest document es basa en el Decret 123/2002 sobre la implantació de l'Agenda Local 21 als municipis.

CONTEXT GLOBAL: DE RIO 1992 A AALBORG + 10

El concepte d'Agenda Local 21 té el seu origen en la Conferència sobre el Medi Ambient i el Desenvolupament –Cimera de la Terra- l'any 1992 a Rio de Janeiro. En aquesta Cimera es va adoptar el Programa 21, és a dir el Pla d'Acció Global cap el Desenvolupament Sostenible.

A partir d'aquest acord es començaren a desenvolupar polítiques i programes a diferents municipis d'arreu del món.

Any	Conferència o Programa Internacional
1992	Conferència sobre el Medi Ambient i el Desenvolupament – Cimera de la Terra-
1992	V Programa de la Unió Europea sobre el medi ambient i el desenvolupament sostenible. El seu objectiu era integrar les polítiques ambientals en les polítiques economiques i socials de la UE
1994	Primera Conferència Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles, Aalborg (Dinamarca). Neix la Campanya Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles.
1996	Segona Conferència Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles. Pla d'Actuació de Lisboa
1997	Cimera extraordinària Rio+5. Nova York. Revisió dels objectius establerts en la Cimera de la Terra de 1992
2000	Tercera Conferència Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles. Hannover
2001	VI Programa d'Acció en matèria de medi ambient de la UE "El futur a les nostres mans" (2001-2010)
2001	Estratègia de la Unió Europea per al Desenvolupament Sostenible "Desenvolupament Sostnible en Europa per a un món millor"
2002	Conferència Mundial Rio+10. II Cimera de la Terra. Johannesburgo-Sud-Àfrica
2004	Quarta Conferència de Ciutats Europees Sostenibles. Aalborg+10 que marca els deu anys de la Campanya de les Ciutats i Pobles Sostenibles

Taula 1.**¡Error! No se encuentra el origen de la referencia.**

En l'àmbit de la vida quotidiana, els **ajuntaments** som el nivell de govern més proper als ciutadans europeus i tenim oportunitats úniques per influir en el comportament individual a favor de la sostenibilitat a través de l'educació i la sensibilització.

COMPROMISOS D'AALBORG

Els compromisos d'Aalborg +10 es concreten en els següents

1. - GOVERNABILITAT

Ens comprometem a potenciar els nostres processos de presa de decisions mitjançant una democràcia més participativa. En conseqüència, treballarem per:

- Avançar en la visió compartida a llarg termini d'una ciutat o poble sostenible.
- Incorporar la capacitat de participació i de desenvolupament sostenible a la comunitat local i a l'administració municipal.
- Convidar a tots els sectors de la societat local a participar eficaçment en la presa de decisions.
- Fer que les nostres decisions siguin obertes, responsables i transparents.
- Cooperar eficaçment i conjuntament amb municipis veïns, altres ciutats i pobles, i altres àmbits de govern.

2 .- GESTIÓ LOCAL CAP A LA SOSTENIBILITAT

Ens comprometem a implementar cicles de gestió eficaços, des de la seva formulació fins a la seva implementació i avaluació. En conseqüència, treballarem per:

- Enfortir l'Agenda 21 Local o altres processos de sostenibilitat local i atorgar-los un paper central en el govern local.
- Oferir una gestió integrada cap a la sostenibilitat, basada en el principi preventiu i d'acord amb la futura estratègia temàtica sobre el medi ambient urbà de la UE.
- Establir objectius i terminis en el marc dels Compromisos d'Aalborg i crear i seguir l'instrument de control dels Compromisos d'Aalborg.
- Assegurar que els temes de sostenibilitat són centrals en els processos de presa de decisions i que l'assignació de recursos es basa en criteris ferms i amplis de sostenibilitat.
- Cooperar amb la Campanya Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles i les seves xarxes per fer el seguiment del nostre progrés cap a l'assoliment dels nostres objectius de sostenibilitat i avaluar-ho.

3 .- BÉNS NATURALS COMUNS

Ens comprometem a assumir plenament la responsabilitat de protegir, preservar i garantir un accés equitatiu als béns naturals comuns. En conseqüència, treballarem per:

- Reduir el consum d'energia primària i incrementar el percentatge d'energies renovables.
- Millorar la qualitat de l'aigua, estalviar-ne i utilitzar-la de manera més eficaç.
- Promoure i incrementar la biodiversitat i estendre els espais naturals i els espais verds designats i tenir-ne cura.
- Millorar la qualitat de la terra, preservar la terra ecològicament productiva i promoure l'agricultura i silvicultura sostenibles.
- Millorar la qualitat de l'aire.

4 .- CONSUM I ELECCIÓ D'ESTILS DE VIDA RESPONSABLES

Ens comprometem a adoptar i facilitar l'ús prudent i eficient dels recursos i a encoratjar el consum i la producció sostenibles. En conseqüència, treballarem per:

- Evitar i reduir els residus, i incrementar la reutilització i el reciclatge.
- Gestionar i tractar els residus d'acord amb els principis de les millors pràctiques.
- Evitar el consum d'energia innecessari i millorar l'eficàcia de l'energia final.
- Fer procediments de compra sostenibles.
- Promoure de manera activa la producció i el consum sostenibles, especialment de productes amb etiqueta ecològica, orgànics, ètics i de comerç just.

5.- URBANISME I DISSENY

Ens comprometem a atorgar un paper estratègic a l'urbanisme i el disseny per resoldre els problemes ambientals, socials, econòmics, culturals i relatius a la salut en benefici de tots. En conseqüència, treballarem per:

- Reutilitzar i regenerar zones abandonades o desfavorides.
- Evitar expansions urbanes descontrolades mitjançant l'assoliment de densitats urbanes apropiades i prioritzant el desenvolupament de zones industrials abandonades enfront de nous emplaçaments no urbanitzats.
- Garantir l'ús mixt d'edificis i urbanitzacions amb un bon equilibri de llocs de treball, habitatges i serveis, i donar prioritat a l'ús residencial en els centres urbans.
- Garantir la conservació, la renovació i la utilització / reutilització apropiades del nostre patrimoni cultural urbà.
- Complir els requisits del disseny i la construcció sostenibles i promoure l'arquitectura i les tecnologies de construcció d'alta qualitat.

6.- MILLOR MOBILITAT, MENYS TRÀNSIT

Reconeixem la interdependència del transport, la salut i el medi ambient, i ens comprometem a promoure enèrgicament opcions de mobilitat sostenibles. En conseqüència, treballarem per:

- Reduir la necessitat de transport motoritzat privat i promoure alternatives atractives i accessibles per a tothom.
- Augmentar la proporció de desplaçaments fets amb transport públic, a peu i en bicicleta.
- Promoure la transició a vehicles de baix nivell d'emissions.
- Desenvolupar un pla de mobilitat urbana integrat i sostenible.
- Reduir l'impacte del transport en el medi ambient i la salut pública.

7.- ACCIÓ LOCAL PER A LA SALUT

Ens comprometem a protegir i promoure la salut i el benestar dels nostres ciutadans. En conseqüència, treballarem per:

- Sensibilitzar la població i prendre mesures pel que fa als factors determinants de la salut més amplis, la majoria dels quals es troben fora del sector sanitari.
- Promoure la planificació del desenvolupament de la salut a la ciutat, un mitjà per construir i mantenir aliances estratègiques a favor de la salut a les nostres ciutats.
- Reduir les desigualtats en la salut i abordar la pobresa, la qual cosa requerirà informes regulars sobre el progrés en la reducció de les diferències.
- Promoure la valoració de l'impacta en la salut com un mitjà perquè tots els sectors centrin els seus esforços en la salut i la qualitat de vida.
- Mobilitzar els planificadors urbans perquè tinguin en compte la salut en les seves estratègies i iniciatives urbanístiques.

8.- UNA ECONOMIA LOCAL ACTIVA I SOSTENIBLE

Ens comprometem a crear i garantir una economia local pròspera que doni accés al treball sense perjudicar el medi ambient. En conseqüència, treballarem per:

- Adoptar mesures que estimulin i donin suport a la ocupació local i la creació d'empreses.
- Cooperar amb les empreses locals per promoure i implementar bones pràctiques empresarials.
- Desenvolupar i implementar principis de sostenibilitat per a la ubicació de les empreses.
- Promoure mercats de productes locals i regionals d'alta qualitat.
- Fomentar un turisme local sostenible.

9.- IGUALTAT SOCIAL I JUSTÍCIA

Ens comprometem a assegurar comunitats inclusives i solidàries. En conseqüència, treballarem per a:

- Desenvolupar i implementar programes per prevenir i pal·liar la pobresa.
- Garantir un accés equitatiu als serveis públics, l'educació, les oportunitats de treball, la formació, la informació i les activitats culturals.
- Fomentar la inclusió social i la igualtat de gènere.
- Millorar la seguretat de la comunitat.
- Garantir habitatges i condicions de vida de qualitat i socialment integrats.

10.- DEL LOCAL AL GLOBAL

Ens comprometem a assumir la nostra responsabilitat global a favor de la pau, la justícia, la igualtat, el desenvolupament sostenible i la protecció del clima. En conseqüència, treballarem per:

- Desenvolupar i seguir un enfocament estratègic i integrat per atenuar el canvi climàtic, i treballar per aconseguir un nivell sostenible d'emissions de gasos hivernacle.
- Atorgar a la política de protecció del clima un paper central en les nostres polítiques relatives a energia, transport, compres, residus, agricultura i silvicultura.
- Conscienciar de les causes i impactes probables del canvi climàtic, i integrar accions preventives en la nostra política relativa al canvi climàtic.
- Reduir el nostre impacte en el medi ambient global i promoure el principi de justícia mediambiental.
- Reforçar la cooperació internacional dels pobles i ciutats i desenvolupar respostes locals a problemes globals conjuntament amb els governs locals, les comunitats i els grups d'interès pertinents.

CONTEXT LOCAL: AGENDA 21 FORNALUTX

A les Illes Balears és vigent el Decret 123/2002, sobre la implantació de l'Agenda Local 21 als municipis de les Illes Balears. Mitjançant aquest decret, tots els municipis de les Illes Balears tenen un marc normatiu que traça les directrius del procés d'elaboració i control de les Agendes Local 21 que es vagin elaborant a les illes.

Pel que fa a l'Agenda Local 21 de Fornalutx ha seguit la següent evolució:

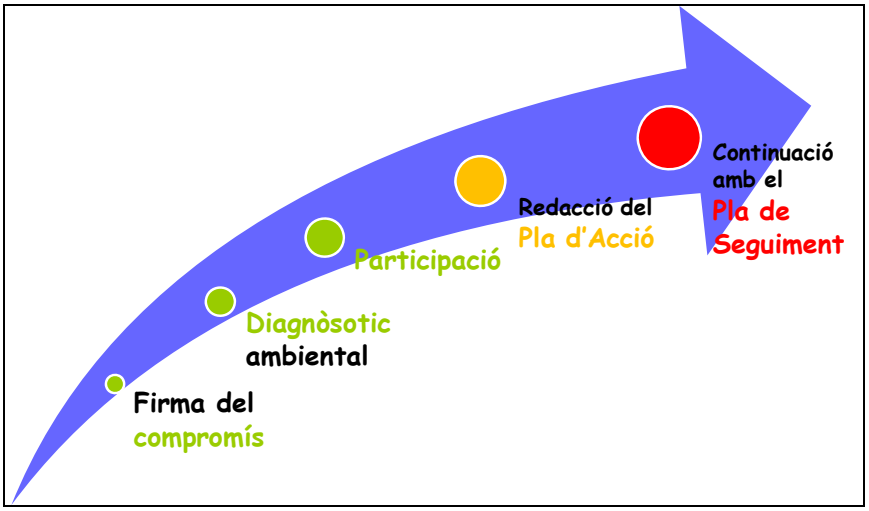

Figura 1. Evolució de l'Agenda Local 21 de Fornalutx.

FIRMA DE LA CARTA D'AALBORG

L'Agenda Local 21 de Fornalutx s'inicià amb l'adhesió de l'Ajuntament amb la carta d'Aalborg el 2 de juny de 2005. Amb aquesta acció és demostrà el compromís per part de les autoritats locals per a treballar cap a un municipi sostenible, i és donaren les primeres passes per a iniciar el procés d'Agenda Local 21 de Fornalutx.

EL DIAGNÒSTIC AMBIENTAL DE L'AGENDA LOCAL 21 DE FORNALUTX

L'Ajuntament de Fornalutx va encomanar a l'empresa GRAM l'elaboració del diagnòstic de l'Agenda Local 21, el qual es dugué a terme entre el gener i l'octubre de 2007. El novembre de 2007 va ser quan es va presentar davant el poble de Fornalutx.
El diagnòstic és un document que analitza els aspectes ambientals, socials i econòmics del municipi, valorant els escenaris actuals i tendencials i enumerant els punts forts i punts febles de Fornalutx. Serà a partir de les propostes i problemes plantejats en el diagnòstic d'on sorgiran les accions i actuacions de millora.

LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN EL PROCÉS DE L'AGENDA LOCAL 21

Una vegada presentat el diagnòstic ambiental davant la ciutadania es va constituir el Fòrum Ciutadà. Aquest Fòrum està constituït per una vintena de persones que s'organitzaren en dues comissions de treball. És realitzaren reunions amb els grups de treball per tal d'identificar problemes i oportunitats del municipi, definir els projectes d'actuació i finalment prioritzar els projectes; i sessions plenàries per a posar en comú els resultats obtinguts i extreure'n conclusions.

LA REDACCIÓ DEL PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA 21 DE FORNALUTX

Segons el decret 123/2002 (article 8), el **Pla d'Acció**, és el document que, basant-se en el Diagnòstic, defineix les **propostes a realitzar**, amb inclusió de l'estructura organitzativa, les responsabilitats, les pràctiques, els procediments, les accions i els recursos per **dur a terme la millora sostenible del municipi**.

Pel que fa al Pla d'Acció, fet que ocupa aquest projecte, l'article 4 del decret 123/2002 especifica la següent informació a tenir en compte que ha d'incloure, com a mínim:

- Pla de Participació: és el document del Pla d'Acció que regula la participació dels diferents actors implicats (Administració i Fòrum) en la forma, definició i priorització de les solucions, l'estructura organitzativa dels participants en l'Agenda Local 21, les responsabilitats, les pràctiques i el procediment per desenvolupar el Pla d'Acció.

- Pla d'Actuació: és el document del Pla d'Acció que defineix les accions a realitzar per solucionar els punts febles o potenciar els punts forts detectats en el Diagnòstic. Aquestes accions es defineixen progressivament d'accions generals (d'objectius i àmbits d'abast general) a accions concretes (en projectes precisos i particulars). El Pla d'Actuació ha de definir les Línies Estratègiques, les quals se subdividiran en Programes i aquests en Accions.

- Pla de Seguiment: és el document del Pla d'Acció que defineix un sistema d'avaluació continua i periòdica del desenvolupament i dels resultats obtinguts per implantar el Pla d'Acció.

- Indicadors: són elements de quantificació que permeten mesurar l'evolució de cada Pla d'Acció i / o els seus resultats, i determinar si les actuacions realitzades en el marc del Pla d'Acció estan d'acord amb els objectius de l'Agenda Local 21.

En el Pla d'Acció de Fornalutx s'han definit 12 línees estratègiques, 27 programes i les 63 accions resultat del debat dels ciutadans, des de el Fòrum Ciutadà, amb la finalitat d'assolir els objectius prevists.

LA CONTINUACIÓ DE L'AGENDA LOCAL 21 AMB EL PLA DE SEGUIMENT

L'Agenda Local 21 no s'acaba amb l'aprovació del Pla d'Acció, sinó que al ser un procés cal donar continuïtat i seguiment en el temps, a través d'un Pla de Seguiment. Durant aquesta fase, tornarà a ser clau el Fòrum Ciutadà, amb un paper protagonista, on cal evitar la pèrdua d'interès i la participació.

Els indicadors seran l'eina de treball utilitzada en aquest procés, els quals ens permetran fer un seguiment i avaluar la realització dels compromisos establerts en el Pla d'Acció.

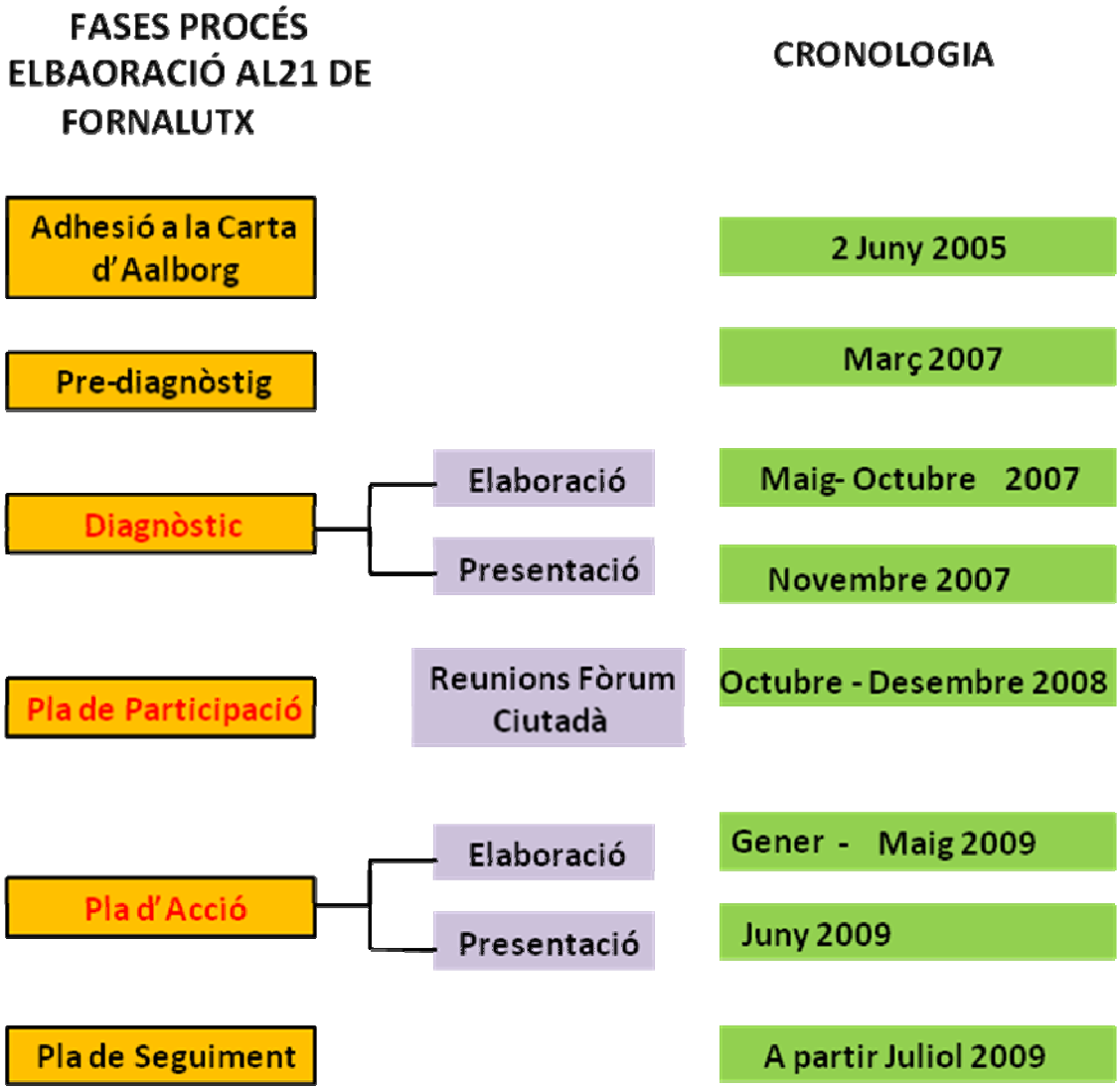

Figura 2. Fases del procés d'elaboració de l'Agenda Local 21 de Fornalutx.

PLA DE PARTICIPACIÓ

PLA D'ACCIÓ

PLA DE PARTICIPACIÓ

INTRODUCCIÓ

Parlar d'Agenda Local 21, és parlar de **sostenibilitat,** de **participació**, Agenda Local 21 és aplicar la màxima de pensar de forma global i actuar de forma local. La participació de la ciutadania en un procés d'Agenda Local 21 és una part fonamental d'aquesta.

Cal remarcar que la **PARTICIPACIÓ** és més que expressar les teves opinions, és també escoltar, comprendre, assimilar i respectar les opinions dels altres. Són els ciutadans d'un municipi els que realment coneixen les febleses del seu lloc de residència, i són els que posteriorment s'hauran d'implicar en la solució de moltes d'aquestes.

Aquest pla pretén documentar com ha estat la implicació ciutadana fins el moment actual i establir les bases perquè el procés de participació continuí al llarg del temps.

PROCÉS DE PARTICIPACIÓ PER L'ELABORACIÓ DEL PLA D'ACCIÓ

En el procés de participació desenvolupat a Fornalutx s'ha pretès treballar en múltiples nivells de participació, de més a menys participatius:

1. **Informar:** S'han desenvolupat diverses accions de comunicació per informar a la ciutadania de Fornalutx que s'estava desenvolupant el Pla d'Acció de la Agenda Local 21. Per assolir aquest objectiu es varen utilitzar diferents mecanismes:
    a. Telefonades a les diverses associacions del municipi per convidar-les a participar.
    b. Correus electrònics a tots els participants abans de cada Fòrum.
    c. Material de treball per les sortides al carrer (veure còpia a l'annex)
    d. Cartells informatius per les reunions del Fòrum Ciutadà (veure còpia a l'annex)

2. **Consultar:** durant les diverses reunions amb els grups de treball del Fòrum Ciutadà, així com en les sessions plenàries, i en cada una de les sortides al carrer que es realitzaren, és demanà l'opinió, propostes, suggeriments als participants i aquestes es recolliren en forma d'accions de millora pel municipi.

3. **Decidir i actuar conjuntament:** El Fòrum Ciutadà ha elaborat en sessions plenàries i en grups de treball tot un conjunt de propostes d'accions decidint la seva prioritat. En el futur actuarà conjuntament amb l'Ajuntament per dur a terme, validar i fer els seguiment de les accions proposades.

SORTIDES AL CARRER

Abans de cada reunió de grup de treball s'ha fet una sortida al carrer on un grup de monitors de GRAM s'ha apropat a la població per informar-la del procés d'Agenda Local 21 que s'estava duent a terme en el seu municipi i animar-los a participar en aquest procés.

En aquestes sortides s'ha utilitzat un tipus d'enquesta oberta (veure còpia a l'annex) on es demanava als residents de Fornalutx que ferien ells per solucionar una sèrie de punts febles o amenaces detectats en el Diagnòstic Municipal.

En aquestes sortides ha estat molt important anar a cercar als propietaris dels negocis (tendes, cafeteries, etc.) del municipi. Residents que en la majoria de vegades els hi és més difícil assistir a les reunions de Fòrum Ciutadà degut a l'horari dels seus negocis.

Imatge 1. Educador Ambiental entrevistant a la propietària d'un negoci

Imatge 2. Material emprat a les Sortides al Carrer

EL FÒRUM CIUTADÀ

OBJECTIU

El **Fòrum Ciutadà** de Fornalutx és l'organisme de consulta i de participació d'aquelles persones o entitats vinculades, directament o indirectament, al municipi en el qual es desenvolupa l'Agenda Local 21, i que volen aportar els seus coneixements o la seva opinió en les diferents etapes de l'Agenda Local 21.

La funció clau del Fòrum Ciutadà és la de participar activament en la discussió de cadascuna de les fases de Agenda Local 21. El Fòrum Ciutadà de Fornalutx ha:

- Fet un Fòrum inicial on es van actualitzar els punts forts i febles.
- Fet la primera reunió de cada grup de treball on s'han validat els punts forts i febles de l'àrea temàtica.
- Rebut informació actualitzada per poder generar opinió.
- Prioritzat les necessitats socials, econòmiques i ambientals del municipi.
- Proposat projectes i accions; posteriorment les ha prioritzat.
- Ha contribuït a la redacció del Pla d'Acció.

METODOLOGIA

Per realitzar el Pla d'Acció de Fornalutx s'ha estructurat el Fòrum en sessions plenàries i en grups de treball.

- **Sessions plenàries**: És realitzà una sessió plenària:
    - Final: Prioritzar de forma conjunta totes les accions proposades per els distints grups de treball.

- **Sessions de grups de treball**: Estabiliren 2 grups de treball temàtic.
    - **Grup de treball de medi físic, vectors ambientals, territori i mobilitat** (aigua, energia, residus, atmosfera, gestió i protecció de la flora i fauna, transport públic, mobilitat, gestió del territori, etc.)
    - **Grup de treball de societat i demografia, economia i gestió i organització municipal** (població, economia, cultura, joventut, esports, participació, etc.)

En el procés del pla d'acció s'han realitzat 2 sortides al carrer, 2 reunions dels grups de treball i una reunió conjunta entre tots el implicats per prioritzar les actuacions.

D'aquesta manera el calendari de reunions realitzat quedà configurat de la següent manera:

Dia	Tema
18 de novembre	**SORTIDA AL CARRER**: Medi ambient, mobilitat i territori
25 de novembre	**REUNIÓ GT1**: Medi ambient, mobilitat i territori
2 de desembre	**SORTIDA AL CARRER**: Economia, societat i gestió municipal
9 de desembre	**REUNIÓ GT2**:Economia, societat i gestió municipal
18 de desembre	**FÒRUM FINAL**: Priorització de propostes conjunt i conclusions

Taula 2. Calendari dels grups de treball i reunions fòrum

La metodologia seguida per a desenvolupar les reunions dels 2 grups de treball fou la mateixa, per tal d'estandaritzar un procediment de participació i assegurar l'equitativitat i igualtat per les diferents àrees temàtiques tractades.

En les reunions de grup de treball:

- 19:30h. Benvinguda i presentació.
- 19:40h. Recordatori de l'Agenda Local 21.
- 19:50h. Exposició dels resultats de les enquestes portades a terme al carrer i redacció de noves propostes de millora dels punts febles.
- 20h. Debat per compartir opinions.
- 20:30h. Priorització de les propostes més importants de millora dels punts febles.
- 20:45 Finalització i cloenda.

En la reunió conjunta:

- 19:30 Benvinguda i presentació de les accions agrupades en programes.
- 19:45 Treball en grups per revisar els projectes i accions extrets en l'anterior reunió.
- 20:30 Posada en comú dels grups.
- 20:45 Priorització dels projectes.
- 21:30 Finalització.

En general, a totes les reunions estigueren presents una sèrie d'elements comuns com foren:

- Presència política. En totes les reunions es demanava la presència d'un o varis representants polítics de l'Ajuntament.
- Dos representants de GRAM. En qualsevol reunió que s'ha desenvolupat han assistit dos tècnics, per tal de donar fluïdesa a la reunió i alternar l'estil de les exposicions. Les reunions participatives exigeixen l'aportació de dues persones, per aclarir dubtes, repartir i recollir material i aportacions, muntar les xerrades.
- Convocatòria. La convocatòria de les reunions sempre es feia mitjançant telefonades, correus electrònics i cartells.
- Documents entregats. Complint el principi de transparència i informació, a cada Fòrum s'entregava l'ordre del dia de la reunió i el material o fitxes necessàries per la reunió.
- Full d'assistència. En totes les reunions s'ha passat un full d'assistència, per tal de registrar els assistents. Per cada reunió s'actualitzava aquest full amb les dades bàsiques dels assistents a les reunions prèvies. La informació bàsica és la següent: nom i llinatges, adreça, telèfon, correu electrònic, associació (si era el cas).

La tasca de consens dels punts forts i febles ha centrat molts esforços de debat al ser la base per realitzar el Pla d'Acció. El debat que es generava ha permès aflorar molts de punts de vistes i idees que han derivat en nombroses accions. No sols es pretenia enumerar punts forts i febles si no recollir inquietuds i estat de la qüestió en molts de temes.

A cada reunió es recollien unes fitxes amb els contactes dels assistents i grups de treball als quals volien assistir. L'equip tècnic realitzava l'ordre del dia i actes de totes les reunions realitzades (veure annex).

PARTICIPACIÓ REGISTRADA

En el procés d'elaboració de l'Agenda Local 21 de Fornalutx han participat directament als Fòrums 22 persones. Aquestes participaren lliurament a les distintes convocatòries realitzades, i quedà repartit de la següent manera:

1. La participació en les **sessions plenàries** fou la següent:

   - Sessió final: assistiren 13 persones, totes elles integrants del fòrum ciutadà

2. Pel que fa a les **comissions de treball**, estaven integrades pels següents participants:

GT1 Medi ambient, Mobilitat i Territori

- Els **temes** de debat d'aquesta comissió foren:

  ✓ Conservar el paisatge: recuperació, estudis, normatives, etc.

- ✓ Fomentar coneixement de la flora autòctona: iniciatives plantació, fomentar plantes autòctones, etc.
- ✓ La contaminació lumínica: estudis, accions sensibilització, actuacions reduir consum, etc.
- ✓ Els residus: campanyes, elaborar material educatiu, millorar gestió residus, etc.
- ✓ Contaminació acústica: mesures per reduir-la, etc.
- ✓ L'aigua: la qualitat de l'aigua, (seguiment, anàlisis, etc.), la gestió de l'aigua
- ✓ Fomentar la participació en aspectes ambientals
- ✓ Qualitat de l'aire

- Els **integrants** d'aquesta comissió són:

Nom	Cognoms
Andreu	Barceló Vicens
Antonio	Andreu Busquets
Eva	Llobet Pérez
Francesca	Humbert
Juan	Albertí Sastre
Mª de Lluc	Vicens Ripol
Mª Isabel	Hernandez Rodriguez
Nena	Alonso Jaime

GT2 Economia, Societat i Gestió Municipal

- Els **temes** de debat d'aquesta comissió foren:

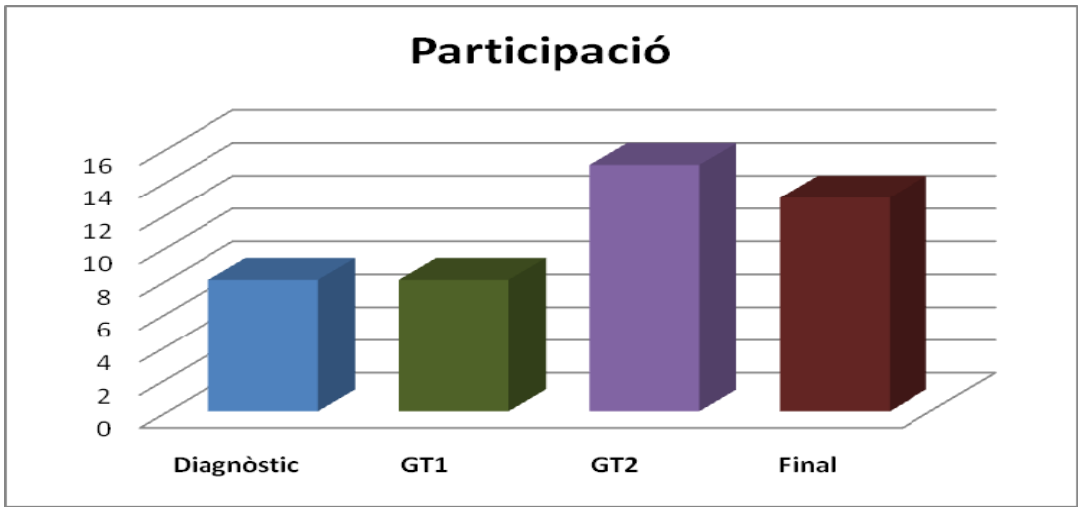
- ✓ Reduir envelliment de la població
- ✓ Millorar qualitat de vida de persones dependents: tallers, assistència, recursos humans, etc.
- ✓ Dinamització econòmica: borsa de treball, àrea de serveis, etc.
- ✓ Millorar atenció sanitària: horaris, instal·lacions, etc.
- ✓ Fomentar coneixement de la cultura: cursos, activitats, etc.

- Els **integrants** d'aquesta comissió són:

Nom	Cognoms
Andreu	Barceló Vicens
Antonio	Andreu Busquets
Eva	Llobet Pérez
Francesca	Humbert
Francisca	Muñoz
Irene	Espósito Reuter
Joan Jaume	Andreu Busquets
Juan	Albertí Sastre
Mª Isabel	Hernandez Rodriguez
Magdalena	Alonso Jaime
Michael	Kane
Salvador	Sastre Umbert
Salvador	Albertí Sastre

El Fòrum Ciutadà en la fase de Pla d'Acció ha quedat constituït per les persones llistades a l'apartat d'agraïments i amb una participació en els diferents esdeveniments segons les taules anteriors. A més, cal mencionar la participació de representants de l'Associació Cultural Serp Moix Serp de Fornalutx i la participació de diferents comerços i entitats del municipi durant les jornades de treball realitzades al carrer.

La representació de la seva participació queda reflectida en el següent gràfic, on es veu com hi ha hagut un augment de la participació en el segon grup de treball i el fòrum final respecta a l'etapa de Diagnòstic i el primer grup de treball.

Gràfic 1. Participants per grup de treball i Fòrum.

El fracàs de participació dels ciutadans en les iniciatives de millora ambiental i sostenibilitat ens han de fer reflexionar sobre cadascun dels elements, que no constitueixen etapes a seguir de manera progressiva, sinó un conjunt entrelligat d'aspectes que poden ser controlables fins a cert punt, com per exemple la negociació de compromisos, l'adopció i compliment d'aquests o la implementació d'estratègies consensuades.

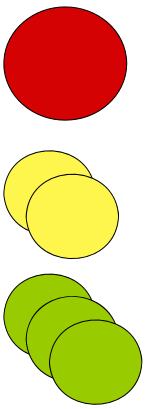
Així, davant la manca de participació ciutadana ens podem fer una sèrie de preguntes com: es varen passar per alt les necessitats de la població local?, es van deixar d'estimular els agents que tenien més o menys capacitat de poder?, no va entendre la ciutadania el sentit de les accions que es volien realitzar?, no va arribar la informació a la població?...

En el cas de Fornalutx, la baixa participació en el primer grup de treball temàtic és contraresta amb la qualitat del treball realitzat, l'interès demostrat pels participants i el posterior augment de participants en el segon grup de treball.

Per evitar la pèrdua de participació amb el temps s'ha de fer un reforç positiu durant tot l'any i mantindre els contactes establerts amb els participants del Fòrum Ciutadà actual, a més de cercar nous participants mitjançant la incentivació.

LA PRIORITZACIÓ DE LES ACCIONS

La priorització davant l'eleva't nombre d'accions proposades és un element clau. Les administracions i les entitats tenen uns recursos limitats i per tan han de distribuir en el temps els esforços. La priorització intenta establir l'ordre a seguir entre les accions.

El pla d'actuació les accions estan prioritzades en tres nivells de prioritat A, B i C, de més a menys prioritari. Per assolir aquesta priorització s'han seguit dues fases de participació:

FASE 1: GRUPS DE TREBALL

Per realitzar la priorització s'ha realitzat un sistema de puntuació ponderada mitjançant l'ús de gomets de colors. Abans d'iniciar les reunions es repartien: un gomet vermell (3 punts), dos de grocs (2 punts) i tres de verds (1 punt) a cada un dels assistents, els quals enganxaren els gomets a aquells projectes que trobaren més o menys prioritaris segons les puntuacions esmentades.

Les accions que reberen més d'un 50%[1] de representativitat dels vots ponderats emesos de cada línea estratègica es consideraren prioritaris. Així es realitza la primera priorització, entre els prioritaris (B) i no prioritaris (C) .

Imatge 3. Presentació al Grup Treball 1

[1] La representativitat s'ha calculat amb base percentil sobre una distribució estadística normal. La utilització d'aquest model es deu a homogeneïtzar el càlcul de les diferents línies estratègiques, a l'existir graus de participació diversos entre elles.

Imatge 4. Grup Treball 2 prioritzant.

FASE 2: SESSIÓ PLENÀRIA

Cada grup de treball prioritzà les accions de les diferents línies estratègiques. Calia doncs prioritzar de forma global, el conjunt. Establiren el següent mecanisme:

- Fòrum final: On és va prioritzar entre totes les accions mitjançant el sistema de gomets (veure acta a l'annex)

Així els projectes que han tingut una representativitat de més del 50% de la puntuació ponderada entre els grups de treball i el Fòrum final s'han considerat de màxima prioritat (A).

Imatge 5. Priorització d'accions al Fòrum final

MECANISMES DE PARTICIPACIÓ PER EL FUTUR

El Fòrum Ciutadà serà el principal instrument de participació per seguir el procés d'AL21. S'estableixen com a principis bàsics tant la participació passada com la futura:

- Proporcionar informació rellevant i necessària perquè es doni la participació.
- Integrar la participació en la presa de decisions
- Mantenir canals de comunicació amb la societat.
- Promoure educació per a la participació.
- Disposar de les infraestructures, personal , mitjans necessaris perquè es doni el màxim de participació.

En el procés de participació desenvolupat s'ha de seguir treballant en múltiples nivells de participació de més a menys participatius: informar, consultar, decidir conjuntament i actuar conjuntament.

- **Informar**: Ara l'objectiu no serà tant donar a conèixer l'AL21, sinó més aviat difondre els resultats i animar així a incrementar la participació. Cartes, correus electrònics, SMS, etc.; els mètodes emprats fins al moment seguiran sent emprats. A més es disposarà de la web municipal per difondre els documents. Per obtenir una major participació, s'intensificarà l'esforç realitzat amb aquests instruments.
- **Consultar**: S'establirà un canal de comunicació permanent de l'AL21, per una banda el correu electrònic de l'AL21 i per l'altra la bústia de l'AL21.
- El nivell de participació de **decidir i actuar conjuntament** seguirà desenvolupant-se mitjançant l'òrgan del Fòrum Ciutadà.

  Per realitzar la priorització dels plans anuals es repetiran Fòrums plenaris com a accions de priorització al mercat o altres esdeveniments.

El Fòrum final del Pla d'Acció establí que per futurs processos calia:

- Fer els **actes més puntuals**, la gent participarà si es convoca per temes més específics i no per una agenda a llarg plaç de reunions temàtiques.
- **Reconèixer la tasca realitzada pels assistents** oferint berenar.
- Realitzar alguns **actes els dissabtes matí a plaça**.
- Fer **activitats a l'escola** per implicar a professors i alumnes en el procés d'AL21

PROPOSTES I SUGGERIMENTS

Al ser conscients de la baixa participació ciutadana durant l'elaboració del Pla d'Acció, i de la importància d'aquesta per a assolir la finalitat real del procés de l'agenda local 21, formulem una sèrie de suggeriments per tal de potenciar i millorar la participació en l'Agenda Local 21 de Fornalutx:

- Crear un reglament participatiu amb els ciutadans
- Potenciar el teixit associatiu, i realitzar iniciatives per a mantenir-lo actiu.
- Integrar les associacions que fins aleshores encara no han participat, en les dinàmiques participatives del municipi futures. Per tal d'aconseguir-ho és suggereix realitzar alguna iniciativa o convocatòria específica, per a motivar-los i aconseguir la seva participació i implicació en la resta de dinàmiques que generi l'Agenda Local 21 de Fornalutx.
- Crear una comissió interna a l'ajuntament sobre l'Agenda Local 21, que mantingui informats i implicats als agents municipals, a més de possibilitar el recull dels suggeriments dels membres de govern sobre el procés.
- Aprofitar i potenciar els mitjans de comunicació existents com a canals de difusió i comunicació.
- Utilitzar la web de l'Ajuntament com a canal de consulta i informació
- Desenvolupar estratègies o eines per a reforçar el valor positiu de la participació i donar respostes a aquesta participació, amb la finalitat de mantenir el procés participatiu actiu, i dotar l'Agenda Local de Fornalutx d'una participació continua i estable. Alguna d'aquestes eines o recursos podrien ser:
    - Proposar i dur a terme iniciatives per a impulsar l'Agenda Local 21 i la seva participació
    - Impulsar un pla de comunicació i informació sobre les accions de l'Agenda Local 21 de Fornalutx.
    - Realitzar reunions sobre l'estat i seguiment d'accions, per tal de mantenir informats als ciutadans i donar continuïtat a la seva participació.
- Estendre el procés de participació a la totalitat del municipi, per evitar limitar-ho a un espai concret. Per això es proposa traslladar-ho a l'espai públic, amb el sentit més ampli, aprofitant i potenciant els espais propis del municipi, com per exemple:
    - Fer sortides al mercat,
    - Realitzar activitats, xerrades, etc., durant les festes del municipi
    - Aprofitar altres esdeveniments puntuals on es congreguen els ciutadans.
- Altres recursos que es suggereixen per a treure l'agenda Local 21 al carrer:
    - Butlletins, publicacions, web, etc.
    - Teatre de carrer

PLA D'ACTUACIÓ

PLA D'ACCIÓ

PLA D'ACTUACIÓ

INTRODUCCIÓ

Pla d'Actuació és el document del Pla d'Acció que defineix les accions a realitzar per solucionar els punts febles o potenciar els punts forts. Aquestes accions es defineixen progressivament d'accions generals (d'objectius i àmbits d'abast general) a accions concretes (en projectes precisos i particulars). El Pla d'Actuació ha de definir les Línies Estratègiques, les quals se subdividiran en Programes i aquests en Accions.

Figura 3. Nivells de concreció del Pla d'Actuació

Línies Estratègiques. Són grans eixos i grans objectius generals per a la millora del municipi, la progressió cap a una major sostenibilitat i la millora de la qualitat de vida.

Programes d'actuació. Són camps concrets inscrits en cada línea estratègica i defineixen els àmbits en els quals s'ha d'actuar per assolir l'objectiu proposat a la Línea Estratègica. El temes importants no són tots d'un sol programa, sinó de molts.

Accions. Són les accions en que se subdivideix cada Programa del Pla d'Actuació i que responen a cada objectiu de cada Programa. A més, són les propostes concretes i necessàries per dur a terme el Pla d'Actuació per aconseguir la sostenibilitat.

En el Decret 123/2002, de 4 d'octubre, sobre la implantació de l'Agenda Local 21 als municipis de les Illes Balears es distingeix en Línies Estratègiques, programes, accions i projectes. Degut al nivell de detall d'alguna acció i abstracte d'alguns projectes, per simplificar la tasca s'ha unificat el definit com les accions i projectes al decret com a accions.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Fruit de les accions proposades per els 2 grups de treball s'han establert una sèrie de línees estratègiques. D'aquesta manera doncs, el Pla d'Acció de Fornalutx es vertebra en **12 línies estratègiques**, és a dir en 12 grans objectius:

L1	**INCREMENTAR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA I ESTENDRE EL PROCÉS D'AL21**
L2	**CAP A LA CONSERVACIÓ I PROTECCIÓ DELS VALORS NATURALS I PAISATGE**
L3	**ACONSEGUIR UN DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE**
L4	**FACILITAR UNA MOBILITAT MÉS SEGURA I SOSTENIBLE**
L5	**GESTIONAR EL CICLE DE L'AIGUA DE FORMA MÉS EFICIENT**
L6	**GESTIONAR ADEQUADAMENT ELS RESIDUS**
L7	**POTENCIAR L'ESTALVI ENERGÈTIC I LES ENERGIES RENOVABLES**
L8	**AMPLIAR I MILLORAR ELS SERVEIS I LES INFRAESTRUCTURES MUNICIPALS**
L9	**PROMOURE L'ECONOMIA I ELS PRODUCTES LOCALS**
L10	**MANTENIR UNA BONA QUALITAT ACÚSTICA**
L11	**FOMENT DE L'OCI, LA CULTURA I L'EDUCACIÓ AMBIENTAL**
L12	**MILLORAR L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL**

Taula 3. Línies estratègiques del Pla d'Acció

PROGRAMES

El Pla d'actuació desglossa les 12 línees estratègiques en **27 programes** . Cada programa es pot entendre com un objectiu de la línea estratègica.

L1: INCREMENTAR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA I ESTENDRE EL PROCÉS D'AL21
P1: INCREMENTAR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN L'AL21
P2: IMPULSAR ELS CANALS D'INFORMACIÓ CIUTADANA

L2: CAP A LA CONSERVACIÓ I PROTECCIÓ DELS VALORS NATURALS I EL PAISATGE
P1: CONSERVAR I RECUPERAR EL PAISATGE
P2: PROTEGIR EL PAISATGE

L3: ACONSEGUIR UN DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE
P1: FACILITAR L'ACCÉS A L'HABITATGE
P2: CONTROLAR L'ORDENACIÓ DEL TERRITORI I LA DISCIPLINA URBANÍSTICA

L4: FACILITAR UNA MOBILITAT MÉS SEGURA I SOSTENIBLE
P1: SENSIBILITZAR I FOMENTAR L'ÚS DEL TRANSPORT NO MOTORITZAT
P2: FOMENTAR EL TRANSPORT PÚBLIC
P3: POTENCIAR UNA MOBILITAT INTERNA SEGURA I SOSTENIBLE

L5: GESTIONAR EL CICLE DE L'AIGUA DE FORMA MÉS EFICIENT
P1: MILLORAR EL FUNCIONAMENT DE LA XARXA DE CLAVEGUERAM
P2: EVITAR EL MALBARATAMENT D'AIGUA

L6: GESTIONAR ADEQUADAMENT ELS RESIDUS
P1: MILLORAR LA GESTIÓ DELS RESIDUS DOMÈSTICS

L7: POTENCIAR L'ESTALVI ENERGÈTIC I LES ENERGIES RENOVABLES
P1: REDUIR EL CONSUM ENERGÈTIC
P2: FOMENTAR LES ENERGIES RENOVABLES

L8: AMPLIAR I MILLORAR ELS SERVEIS I LES INFRAESTRUCTURES MUNICIPALS
P1: MANTENIR NET EL MUNICIPI
P2: INCREMENT DE LES INFRAESTRUCTURES MUNICIPALS
P3: MILLORA DELS SERVEIS BÀSICS

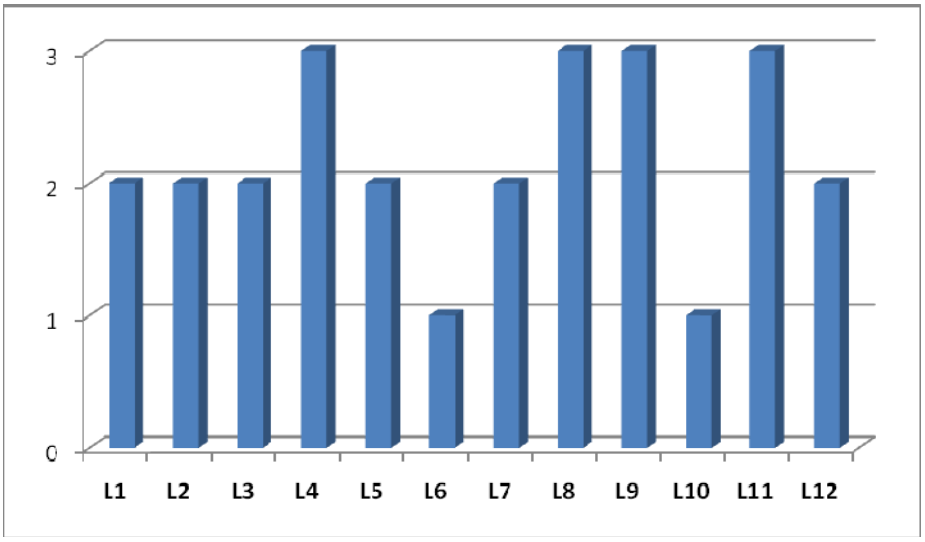
L9: PROMOURE L'ECONOMIA I ELS PRODUCTES LOCALS
P1: FOMENTAR UNA PROMOCIÓ TURÍSTICA SOSTENIBLE
P2: RECERCA DE NOVES ACTIVITATS MÉS SOSTENIBLES
P3: FOMENT DE L'ECONOMIA LOCAL

L10: MANTENIR UNA BONA QUALITAT ACÚSTICA
P1: CONTROL DELS RENOUS

L11: FOMENT DE L'OCI, LA CULTURA I L'EDUCACIÓ AMBIENTAL
P1: FOMENTAR LA CULTURA
P2: ATENDRE LES NECESSITATS D'OCI DEL JOVENT
P3: FOMENTAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL

L12: MILLORAR L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL
P1: MILLORA DE L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DE L'AJUNTAMENT
P2: AMBIENTALITZAR L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL

Taula 4. Programes per cada una de les Línies Estratègiques del Pla d'Acció

Gràfic 2. Nombre de programes per línia estratègica

ACCIONS

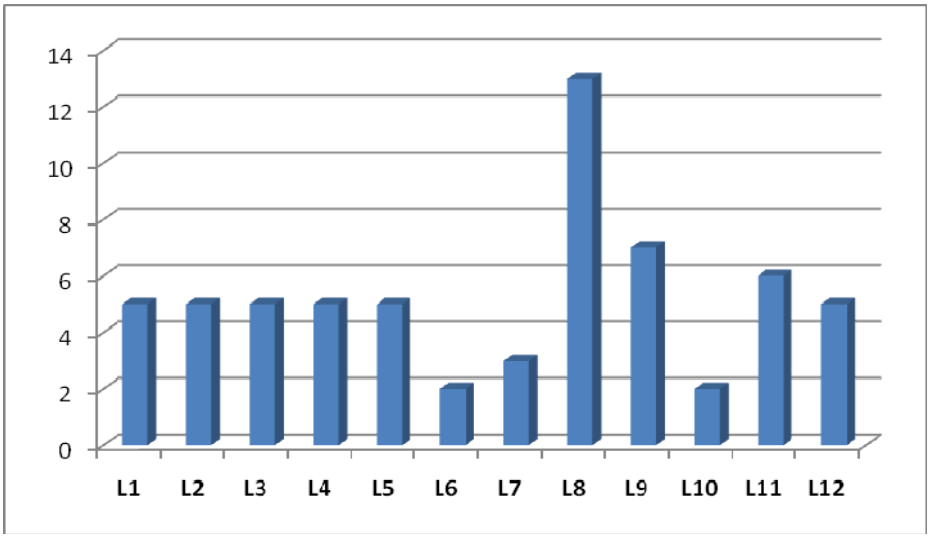
El Pla d'Actuació de Fornalutx contempla **63 accions** a realitzar. Les accions són el màxim nivell de concreció. El quadre següent esquematitza el nombre d'accions per programa i línia estratègica.

Línies estratègiques i programes	Nombre Accions
L1: INCREMENTAR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA I ESTENDRE EL PROCÉS D'AL21	
P1: INCREMENTAR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN L'AL21	3
P2: IMPULSAR ELS CANALS D'INFORMACIÓ CIUTADANA	2
L2: CAP A LA CONSERVACIÓ I PROTECCIÓ DELS VALORS NATURALS I EL PAISATGE	
P1: CONSERVAR I RECUPERAR EL PAISATGE	3
P2: PROTEGIR EL PAISATGE	2
L3: ACONSEGUIR UN DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE	
P1: FACILITAR L'ACCÉS A L'HABITATGE	1
P2: CONTROLAR L'ORDENACIÓ DEL TERRITORI I LA DISCIPLINA URBANÍSTICA	4
L4: FACILITAR UNA MOBILITAT MÉS SEGURA I SOSTENIBLE	
P1: SENSIBILITZAR I FOMENTAR L'ÚS DEL TRANSPORT NO MOTORITZAT	1
P2: FOMENTAR EL TRANSPORT PÚBLIC	2
P3: POTENCIAR UNA MOBILITAT INTERNA SEGURA I SOSTENIBLE	2
L5: GESTIONAR EL CICLE DE L'AIGUA DE FORMA MÉS EFICIENT	
P1: MILLORAR EL FUNCIONAMENT DE LA XARXA DE CLAVEGUERAM	3

P2: EVITAR EL MALBARATAMENT D'AIGUA	2
L6: GESTIONAR ADEQUADAMENT ELS RESIDUS	
P1: MILLORAR LA GESTIÓ DELS RESIDUS DOMÈSTICS	2
L7: POTENCIAR L'ESTALVI ENERGÈTIC I LES ENERGIES RENOVABLES	
P1: REDUIR EL CONSUM ENERGÈTIC	2
P2: FOMENTAR LES ENERGIES RENOVABLES	1
L8: AMPLIAR I MILLORAR ELS SERVEIS I LES INFRAESTRUCTURES MUNICIPALS	
P1: MANTENIR NET EL MUNICIPI	4
P2: INCREMENT DE LES INFRAESTRUCTURES MUNICIPALS	7
P3: MILLORA DELS SERVEIS BÀSICS	2
L9: PROMOURE L'ECONOMIA I ELS PRODUCTES LOCALS	
P1: FOMENTAR UNA PROMOCIÓ TURÍSTICA SOSTENIBLE	4
P2: RECERCA DE NOVES ACTIVITATS MÉS SOSTENIBLES	1
P3: FOMENT DE L'ECONOMIA LOCAL	2
L10: MANTENIR UNA BONA QUALITAT ACÚSTICA	
P1: CONTROL DELS RENOUS	2
L11: FOMENT DE L'OCI, LA CULTURA I L'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
P1: FOMENTAR LA CULTURA	1
P2: ATENDRE LES NECESSITATS D'OCI DEL JOVENT	2
P3: FOMENTAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL	3
L12: MILLORAR L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL	
P1: MILLORA DE L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DE L'AJUNTAMENT	3
P2: AMBIENTALITZAR L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL	2

Taula 5. Accions per Programa i Línea Estratègica.

La línea estratègica 8 és la que presenta més accions, un total de 13. Per altre banda, les línees estratègiques 6 i 10, amb 2 accions cada una, són les que menys actuacions contemplen.

Gràfic 3. Nombre d'accions per línia estratègica

Per cada acció s'ha elaborat una fitxa que conté la informació bàsica i clau per desenvolupar el projecte.

Línia Estratègica (0)		
Programa (1)		
Acció (2)	**Codi (3)** **Accions relacionades (4)**	**Prioritat (5)**
Objectiu (6)		
Descripció (7)		
Sectors involucrats en la seva execució (8)	**Fonts de Finançament (9)**	
Tipologia (10)	**Compromisos d'Aalborg (11)**	**Tema (12)**
Termini d'execució (13)	**Recursos necessaris (14)**	
Indicadors de Seguiment (15)		

Figura 4. Model de la fitxa d'acció amb els camps d'informació que conté

Descripció dels camps de la fitxa dels projectes:

0. LÍNEA ESTRATÈGICA a la que pertany l'acció.
1. PROGRAMA**:** Indica el programa al qual pertany l'acció.
2. ACCIÓ: Títol de l'acció
3. CODI**:** Identificarà l'acció. Ex 5.3.1 (acció 1 del programa 3 de la línea estratègica 5).
4. ACCIONS RELACIONADES: Indica amb quines altres accions comparteix els mateixos objectius.
5. PRIORITAT**:** Estableix l'ordre entre les accions a l'hora de desenvolupar-se elegit pel Fòrum Ciutadà. No prioritari (C), prioritari (B) i molt prioritari (A).
6. OBJECTIU: Finalitat que es persegueix amb l'acció.
7. DESCRIPCIÓ: Detall de l'acció
8. SECTORS INVOLUCRATS EN LA SEVA EXECUCIÓ: Entitats, administracions, etc. responsables de dur a terme l'acció.
9. FONTS DE FINANÇAMENT: És la font que afronta el pressupost de l'acció

Ajuntament	AJU
Consell Insular	CIS
Govern Balear	GVB
Altres	TRE

10. TIPOLOGIA: El Pla d'Acció engloba una gran diversitat d'accions que és poden classificar en 9 tipologies.

Tipologia	Codi
Anàlisi/Estudi	AES
Campanya informativa / sensibilització	CIS
Gestió	GES
Creació / millora d'infraestructura	INA
Creació / millora / aplicació de normativa / ordenança	NOR
Manteniment i consolidació de serveis	MAN
Promoció d'alternatives sostenibles	SOS
Contractació de personal / servei	PER
Altres	RES

11. COMPROMISOS D'AALBORG: Cada acció està referència al compromís d'Aalborg +10 en el que pot contribuir a avançar explicats en la primera part d'aquest document.

12. TEMA: Fa referència a la temàtica de l'acció

Act. Econòmica	AEC
Aigua	AIG
Educació	EDU
Energia	ENE
Medi Ambient	MAB
Mobilitat	MOB
Patrimoni	PAT
Participació Ciutadana	PCI
Renou	RNE
Residus	RES
Acció Social	SOC
Turisme	TUR
Urbanisme	URB
Altres	XYZ

13. TERMINI D'EXECUCIÓ: Defineix l'horitzó temporal de l'acció

Curt termini	< 1 any
Mig termini	1-4 anys
Llarg termini	> 4 anys

14. RECURSOS NECESSARIS: Estimació dels recursos econòmics i /o materials necessaris per a l'execució del proposat.

15. INDICADORS DE SEGUIMENT: A més d'utilitzar els Indicadors de Sostenibilitat per avaluar el creixement del municipi, s'han identificat diferents indicadors que permetran seguir l'evolució de cada una de les accions proposades.

Les 63 Fitxes d'Accions que conformen el Pla d'Actuació de l'Agenda 21 de Fornalutx es presenten a un document annex.

Ara bé, per tal de poder tenir una imatge global d'aquestes accions, a continuació es presenta una taula resum amb cada una de les accions proposades.

PLA D'ACCIÓ DE FORNALUTX

1.INCREMENTAR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA I ESTENDRE EL PROCÉS D'AL21
1.1.INCREMENTAR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN L'AL21
1.1.1.Incorporar les associacions i entitats del municipi a l'estructura d'AL21
1.1.2.Aplicar un Pla de Comunicació i Participació de l'Al21
1.1.3.Creació d'un Fòrum Ciutadà permanent i periòdic
1.2.IMPULSAR ELS CANALS D'INFORMACIÓ CIUTADANA
1.2.1.Millorar els canals de comunicació entre la població i l'Ajuntament
1.2.2.Utilització de noves tecnologies per informar als ciutadans
2.CAP A LA CONSERVACIÓ I PROTECCIÓ DELS VALORS NATURALS I EL PAISATGE
2.1.CONSERVAR I RECUPERAR EL PAISATGE
2.1.1.Augmentar la freqüència de neteja del torrent
2.1.2.Aumentar la freqüència de neteja dels camins rurals
2.1.3.Augmentar el nombre d'ajudes per mantenir les marjades
2.2.PROTEGIR EL PAISATGE
2.2.1.Elaborar un Pla de prevenció i protecció envers risc d'incendi
2.2.2.Estudi geològic del risc de despreniments
3.ACONSEGUIR UN DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE
3.1.FACILITAR L'ACCÉS A L'HABITATGE
3.1.1.Potenciar i facilitar la compra – venta de vivendes entre residents
3.2.CONTROLAR L'ORDENACIÓ DEL TERRITORI I LA DISCIPLINA URBANÍSTICA
3.2.1.Major control del creixement urbanístic
3.2.2.Crear una ordenança que reguli els aires condicionats a les façanes
3.2.3.Eliminar les barreres arquitectòniques
3.2.4.Controlar l'ocupació de l'espai públic per part dels comerços
4.FACILITAR UNA MOBILITAT MÉS SEGURA I SOSTENIBLE
4.1.SENSIBILITZAR I FOMENTAR L'ÚS DEL TRANSPORT NO MOTORITZAT
4.1.1.Campanya pel foment de l'ús de la bicicleta
4.2.FOMENTAR EL TRANSPORT PÚBLIC
4.2.1.Realització de campanyes pel foment del transport públic
4.2.2.Millorar la freqüència de connexió de la línia de bus
4.3.POTENCIAR UNA MOBILITAT INTERNA SEGURA I SOSTENIBLE
4.3.1.Fer més places d'aparcament gratuïtes
4.3.2.Habilitar un terreny com a pàrking
5.GESTIONAR EL CICLE DE L'AIGUA DE FORMA MÉS EFICIENT
5.1.MILLORAR EL FUNCIONAMENT DE LA XARXA DE CLAVEGUERAM
5.1.1.Augmentar la recollida d'aigües pluvials
5.1.2.Fer un estudi de l'estat de la xarxa de clavegueram
5.1.3.Millorar les instal·lacions de la xarxa de clavegueram
5.2.EVITAR EL MALBARATAMENT D'AIGUA
5.2.1.Fer un reglament de control de l'aigua

5.2.2.Fer una campanya de conscienciació ciutadana per l'estalvi d'aigua
6.GESTIONAR ADEQUADAMENT ELS RESIDUS
6.1.MILLORAR LA GESTIÓ DELS RESIDUS DOMÈSTICS
6.1.1.Fer una campanya de conscienciació del reciclatge
6.1.2.Augmentar la freqüència de buidat dels contenidors de recollida selectiva
7.POTENCIAR L'ESTALVI ENERGÈTIC I LES ENERGIES RENOVABLES
7.1.REDUIR EL CONSUM ENERGÈTIC
7.1.1.Fer un reglament per reduir el consum energètic municipal
7.1.2.Fer una campanya de conscienciació ciutadana per fomentar l'estalvi energètic
7.2.FOMENTAR LES ENERGIES RENOVABLES
7.2.1.Col·locar panells solars als edificis públics
8.AMPLIAR I MILLORAR ELS SERVEIS I LES INFRAESTRUCTURES MUNICIPALS
8.1.MANTENIR NET EL MUNICIPI
8.1.1.Fomentar la neteja dels portals per part dels residents
8.1.2.Instaurar "pipicans"al municipi
8.1.3.Fer una ordenança de recollida d'excrements
8.1.4.Fomentar el manteniment de zones enjardinades privades
8.2.INCREMENT DE LES INFRAESTRUCTURES MUNICIPALS
8.2.1.Arreglar el Parc Infantil Escolar
8.2.2.Fer un Parc Infantil accessible per a tothom
8.2.3.Construcció d'un Gimnàs cobert
8.2.4.Fer una sala multifuncional
8.2.5.Construir una piscina municipal
8.2.6.Instal·lació de banys públics
8.2.7.Reforma de l'actual poliesportiu
8.3.MILLORA DELS SERVEIS BÀSICS
8.3.1.Ampliar l'horari del centre metge
8.3.2.Fer un centre de dia
9.PROMOURE L'ECONOMIA I ELS PRODUCTES LOCALS
9.1.FOMENTAR UNA PROMOCIÓ TURÍSTICA SOSTENIBLE
9.1.1.Elaborar una guia promocional del municipi
9.1.2.Ampliar l'horari de visita de l'Església
9.1.3.Creació d'un programa d'excursions organitzades pel municipi
9.1.4.Organització de visites a la Tafona de Can Xoroi
9.2.RECERCA DE NOVES ACTIVITATS MÉS SOSTENIBLES
9.2.1.Foment de l'Agricultura Ecològica
9.3.FOMENT DE L'ECONOMIA LOCAL
9.3.1.Fomentar el lloguer de les vivendes deshabitades
9.3.2.Facilitar l'accés a l'habitatge als residents
10.MANTENIR UNA BONA QUALITAT ACÚSTICA
10.1.CONTROL DELS RENOUS
10.1.1.Realitzar un mapa de renous del municipi
10.1.2.Crear una ordenança que controli els renous dels hotels i turistes

11.FOMENT DE L'OCI, LA CULTURA I L'EDUCACIÓ AMBIENTAL
11.1.FOMENTAR LA CULTURA
11.1.1.Realització de més activitats culturals al municipi
11.2.ATENDRE LES NECESSITATS D'OCI DEL JOVENT
11.2.1.Aportar més mitjans per detectar i prevenir joves amb conflictivitat
11.2.2.Realització d'activitats cíviques per a nins i joves
11.3.FOMENTAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL
11.3.1.Realització d'activitats d'educació ambiental a l'escola
11.3.2.Realització d'activitats d'educació ambiental per tota la població
11.3.3.Organització de conferències o activitats relacionades amb el medi ambient
12.MILLORAR L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL
12.1.MILLORA DE L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DE L'AJUNTAMENT
12.1.1.Augmentar el personal de l'Ajuntament
12.1.2.Replantejament de les inversions municipals
12.1.3.Realitzar únicament les tasques que són competència de l'Ajuntament
12.2.AMBIENTALITZAR L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL
12.2.1.Realització d'una auditoria ambiental a l'Ajuntament
12.2.2.Formació ambiental del personal de l'Ajuntament

PLA DE SEGUIMENT

PLA D'ACCIÓ

DEFINICIÓ DEL PROCÉS DE SEGUIMENT

INTRODUCCIÓ

El **Pla de Seguiment** és el document del Pla d'Acció que defineix un sistema d'avaluació continua i periòdica del desenvolupament i dels resultats obtinguts per implantar el Pla d'Acció.

El pla de seguiment és un instrument que ha de permetre disposar d'informació per replantejar accions si cal, potenciar encerts, evitar errors, variar projectes, etc., és a dir per retroalimentar el procés d'Agenda Local 21 .

Per assolir l'objectiu del Pla de Seguiment els indicadors són una peça clau. Els **indicadors** són elements de quantificació que permeten mesurar l'evolució de cada Pla d'Acció i / o els seus resultats, i determinar si les actuacions realitzades en el marc del Pla d'Acció estan d'acord amb els objectius de l'Agenda Local 21.

La proposta d'indicadors clau de sostenibilitat que utilitzem són els que proposa la Conselleria de Medi Ambient de manera que serveixin per a fer diferents comparacions amb la resta de municipis de la Xarxa Balear de Sostenibilitat (Annex).

Es preveu també incorporar els nous indicadors de sostenibilitat proposats pel CEIAL a 9 de febrer de 2009 als informes de seguiments que es realitzaran anualment per avaluar els avanços i retards de l'AL21 de Fornalutx.

Els principals actors implicats en el Pla de Seguiment seran:

- L'Ajuntament
- Fòrum Ciutadà.

EL PAPER DE L'AJUNTAMENT EN EL SEGUIMENT

L'Ajuntament és el màxim responsable en impulsar l'Agenda 21. Un cop implantada, a més de l'execució de les accions l'Ajuntament serà responsable del seguiment i de facilitar que aquest es doni per part del Fòrum Ciutadà. Les responsabilitats de l'Ajuntament per el que fa al seguiment es resumeixen en:

- Anualment elaborar un **Informe de Seguiment Anual** i remetre'l al Comitè Insular Especialitzat. Aquest informe tindrà com a continguts mínims:
    - **Coordinació del procés**: organigrama de l'Ajuntament, modificacions del Pla d'Acció Inicial, reunions internes i externes, participació i assistència a Jornades, difusió de l'AL21 i ajudes econòmiques.
    - **Participació Ciutadana**: reunions del Fòrum Ciutadà, reunions amb col·lectius formals i informals, treball amb els centres escolars, coordinació amb els grups econòmics, enquestes ciutadanes i comunicació mitjançant les noves tecnologies.

- **Execució de projectes**: resum de l'estat d'execució del Pla d'Acció incloent projectes de màxima prioritat, desenvolupats fruit d'alguna oportunitat conjuntural i exportables.
- **Indicadors de Sostenibilitat**: representació dels principals indicadors clau de sostenibilitat del municipi i altres indicadors que el municipi consideri representatius.
- **Conclusions**: explicació dels avanços i retards soferts durant l'any i tendències previstes.

- Anualment elaborar un **Pla d'Acció Anual** i remetre'l al Comitè Insular Especialitzat. Aquest informe tindrà com a continguts mínims:
  - **Introducció.**
  - **Pla de Participació**: reunions del Fòrum Ciutadà, reunions amb col·lectius formals, treball amb els centres escolars, coordinació amb els grups econòmics, enquestes ciutadanes i comunicació mitjançant les noves tecnologies.
  - **Pla d'Actuació**: fitxes dels projectes prevists per dur a terme
  - **Pla de Seguiment**: definició del procés de seguiment del pla d'acció anual.
  - **Conclusions**.

- **Convocar el Fòrum Ciutadà** dos cops a l'any. Per cada reunió l'Ajuntament intentarà realitzar una campanya de comunicació prou important com per incrementar la participació. A més recollirà els suggeriments realitzats en el Fòrum.

Aquestes tasques a més de garantir un bon seguiment per part de l'Ajuntament, facilitaran que es pugui realitzar per part del ciutadans mitjançant el Fòrum Ciutadà.

FÒRUM CIUTADÀ: PARTICIPACIÓ I SEGUIMENT

El Fòrum Ciutadà en el futur té com a línies de treball:

- Seguir proposant i prioritzant projectes.
- Eliminar els projectes que s'hagin quedat desfasats.
- Involucrar-se en l'elaboració dels Plans d'Acció Anuals.
- Validar i consensuar els resultats de l'Agenda Local 21.
- Vetllar per la correcta implementació.

Per dur a terme aquestes línies de treball es realitzaran:

- **Fòrums de seguiment ordinaris**: Realitzar el seguiment de l'aplicació del Pla d'Acció Inicial i participar en l'elaboració del Pla d'Acció Anual. El Fòrum Ciutadà es reuneix un

minin de dos cops a l'any; el primer per debatre i aprovar el Pla d'Acció anual, i el segon per rebre i debatre l'Informe de Seguiment Anual. Les dates es debatran en el Fòrum. Es considera oportú que és duguin a terme prèviament a l'aprovació dels pressupostos municipals.

- **Fòrums extraordinaris**: Davant projectes de gran envergadura i que generin debat en l'opinió pública.

A petició de 10 membres del Fòrum Ciutadà, o recol·lecció de 100 firmes sobre un tema concret[2] o iniciativa del propi ajuntament es convocarà en un moment donat el Fòrum per tractar temes o projectes extraordinaris.

El present Pla d'Acció no s'ha marcat un horitzó temporal de caducitat. Es considera que l'Ajuntament i el Fòrum Ciutadà aniran actualitzant el document mitjançant els plans anuals d'acció. Aquestes plans podran incorporar línies estratègiques, programes i accions que es considerin oportunes sempre respectant un procés participatiu.

[2] Aquest mecanisme serà vàlid fins la redacció d'un reglament de participació.

EL FUTUR MÉS PRÒXIM

TEMPORALITZACIÓ DE LES ACTIVITATS DE SEGUIMENT DEL PLA D'ACCIÓ

El calendari del procés de l'Agenda Local 21 de Fornalutx és:

Data aproximada	Actuació
Principis Juny 2009	Aprovació Ple Municipal
Juliol 2009	Validació pel Comitè Insular Especialitzat de l'AL21.
Juliol – Desembre 2009	Impuls, desenvolupament i seguiment dels projectes del Pla d'Acció
Desembre 2009	Convocatòria de Fòrum Ciutadà
Gener 2010	Redacció del Pla d'Acció Anual
Maig 2010	Fòrum Ciutadà de Seguiment
Novembre 2010	Fòrum Ciutadà de Seguiment. Informe de seguiment de l'AL21 Indicadors clau

Taula 6. Proposta de calendari del procés de l'Agenda Local 21

PROPOSTES I SUGGERIMENTS

- Creiem important que els membres de govern coneguin les accions proposades en detall i es facin responsables d'aquelles on tenen competències.
- Cal potenciar la participació i implicació ciutadana juntament amb la de l'administració.
- Introduir iniciatives que impulsin l'Agenda Local 21 des de l'administració. Aconseguir reforçar el compromís de les autoritats locals.
- Fer un seguiment integrat, on totes les àrees de gestió municipal participin. Per tal d'assolir aquest objectiu, es proposa crear un òrgan municipal de seguiment de l'Agenda Local 21 de Fornalutx, amb representació de les diferents àrees.
- Establir un protocol i definir els responsables, conjuntament amb els agents municipals, per a realitzar el seguiment dels indicadors, adequant-ho a les possibilitats i recursos del

municipi. Per exemple, es podrien dissenyar un sistema de fitxes sistematitzadores, per tal d'agilitzar i facilitar aquesta tasca.

- No utilitzar el Fòrum Ciutadà tant sols per fer consultes, sinó mantenir-lo informat i participatiu, implicar-ho en decisions d'accions puntuals, etc. Algunes propostes per a millorar en aquest aspecte són:
    - Fer reunions de seguiment dels projectes
    - Fer reunions d'informació i formació sobre les accions
    - Fer reunions de comunicació
- Per tal de poder seguir treballant, seria convenient fer reunions de seguiment de projectes i reunions d'informació sobre l'estat de les accions.
- Desenvolupar iniciatives, eines, i estratègies per a fer del document del Pla d'Acció un procés real, participatiu i sostenible, on s'hi trobin identificats tots els sectors: tècnics, polítics i ciutadans.
- Dotar de formació i assessorament als agents municipals (tècnics, agents polítics, etc.) sobre l'Agenda Local 21: fases del procés, en gestió municipal sostenible, dotar de metodologies sobre treball en equip per facilitar la coordinació d'actuacions, etc.
- Realitzar activitats de formació dirigides als agents socials (empreses i comerços, associacions, etc.) : què és, funcions, conèixer el desenvolupament del procés, el paper dels distints agents, etc. D'aquesta manera és cerca, a banda de formar en coneixements, incrementar la seva implicació en el procés.
- Incloure l'Escola de Fornalutx, tant equip directiu, professors, alumnes i AMPA, en l'AL21 del municipi establint reunions sectorials amb aquest sector i realitzant activitats puntuals a l'escola per iniciar als alumnes en els conceptes de sostenibilitat ambiental, social i econòmica que promou l'AL21.
- Potenciar la difusió dels resultats del procés per tal de retroalimentar i donar resposta a la participació.

REVISIÓ DEL PLA D'ACCIÓ

S'ha considerat oportú incloure dins aquest apartat la previsió d'una revisió del Pla d'Acció de Fornalutx que tindrà que anar acompanyat d'una actualització del Diagnòstic social, ambiental i econòmic del municipi.

Per les peculiars característiques de població i territori del municipi de Fornalutx es preveu adient iniciar en un període no superior a 4 anys una revisió del Diagnòstic que inclourà un procés de participació ciutadana perquè pugui desembocar en la revisió del Pla d'Acció que aquí es presenta. Es preveu per això actualitzar aquest Pla d'Acció en un període no superior de 5 anys i presentar-ho al Comitè Especialitzat Insular per a la seva validació.

Aquests processos d'actualització es podran avançar en el temps si es creu oportú i així com vagi evolucionant l'Agenda 21 de Fornalutx, evolució que es podrà seguir amb la redacció anual del Pla d'Acció Anual i l'Informe de Seguiment Anual.

SISTEMA D'INDICADORS

El sistema d'indicadors de l'AL21 està format per dos tipus d'indicadors:

a. **Indicadors de seguiment i resultats per a les accions del Pla d'Actuació**. Aquest grup d'indicadors tenen per objectiu determinar el grau d'execució i els resultats obtinguts en el desenvolupament del Pla d'Actuació.

b. **Indicadors de sostenibilitat**. Aquest conjunt d'indicadors ens han de permetre valorar si es van realitzant avanços envers l'objectiu de la sostenibilitat.

El sistema d'indicadors de seguiment i resultats estan integrats en les fitxes del Pla d'Actuació. És a dir, hi ha tants indicadors com accions. La consulta d'aquest conjunt d'indicadors ha de permetre determinar el grau d'execució i els resultats de les accions realitzades. La informació d'aquests indicadors és clau per realitzar replantejaments de les accions concretes si no s'està obtenint el resultat esperat.

Com indicadors de sostenibilitat s'ha aplicat una adaptació dels 15 indicadors clau. El document tècnic 3 per a l'aplicació d'indicadors a l'AL21 de la Conselleria de Medi Ambient estableix un conjunt de 15 indicadors clau. Aquests són un mínim que permeten definir la sostenibilitat econòmica, social i ambiental d'un municipi. Degut a les característiques de Fornalutx s'ha intentat calcular aquests 15 indicadors clau i d'altres que s'han considerat oportuns.

Quan existeixi un nou conjunt d'indicadors fruit del debat existent actualment el pla de seguiment s'haurà d'adaptar.

Amb les dades disponibles s'han calculat els indicadors clau que ha estat possible, pels que s'ha elaborat la següent fitxa d'indicadors per a recollir la informació bàsica i necessària per a cada un d'ells.

INDICADOR núm: Nom de l'indicador	
DEFINICIÓ	
Petita descripció de l'indicador.	
CÀLCUL	
Explica el càlcul de l'indicador i el processament dels resultats, si no s'obtenen directament.	
DADES	
Taula amb els valors de les dades estudiades	
GRÀFIC	
Representació gràfica de les dades	
TENDÈNCIA ACTUAL	**TENDÈNCIA DESITJADA**

Tendència que s'observa d'acord amb les dades existents. Sovint no hi ha dades prèvies i per això no es pot determinar la tendència.	Tendència que hauria d'haver per tal d'avançar cap a la sostenibilitat.
FONT	**COMENTARI**
En aquest apartat s'explica l'origen de les dades. També es pot fer referència a l'existència o no de dades de l'indicador en qüestió.	Aquest apartat serveix per ampliar la informació de l'indicador.

Figura 5. Model de la fitxa d'indicadors amb la descripció dels camps d'informació que conté

FITXES INDICADORS DE SOSTENIBILITAT

- Indicador 1 Població de dret
- Indicador 2 Rati de dependència
- Indicador 3 Índex de pressió humana
- Indicador 4 Capacitat d'allotjament
- Indicador 5 Aturats sector serveis
- Indicador 6 Índex d'estrès turístic
- Indicador 7 Taxa d'atur
- Indicador 8 Atur per sectors
- Indicador 9 Immigració
- Indicador 10 Parc de vehicles
- Indicador 11 Seguretat
- Indicador 12 Usos reals del sòl
- Indicador 13 D'usos del sòl
- Indicador 14 Sòl protegit
- Indicador 15 Abastament d'aigua municipal
- Indicador 16 Volum d'aigua residual depurada
- Indicador 17 Producció de residus
- Indicador 18 Recollida selectiva
- Indicador 19 Consum d'energia elèctrica

INDICADOR 1 : POBLACIÓ DE DRET

DEFINICIÓ

Es defineix la població de dret com el nombre d'habitants empadronats al municipi per any. Es tracta d'observar l'evolució de la població al llarg del temps.

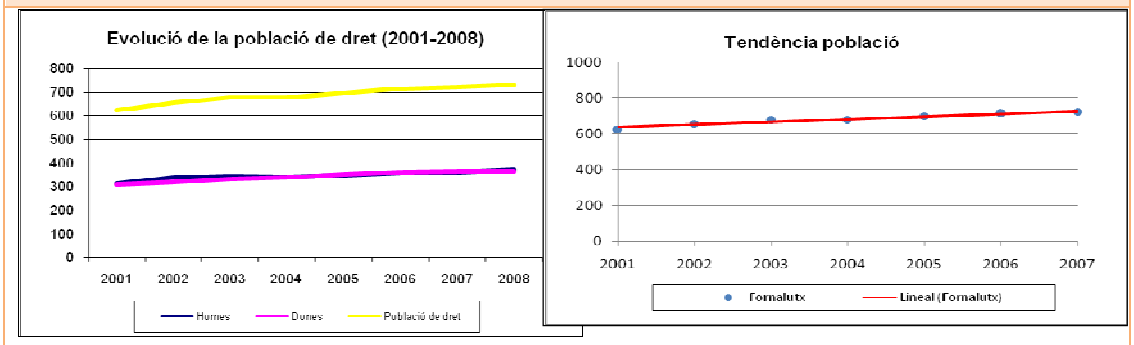
CÀLCUL

El càlcul de població total, partint de les dades de població és el que s'utilitzarà per calcular els futurs indicadors, perquè es considera que és el que més s'apropa a la realitat. Es important que es calculi sempre de les mateixes fonts.

DADES

Any	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Homes	313	337	345	341	347	358	359	370
Dones	311	319	333	338	351	359	363	362
Població de dret	624	656	678	679	698	717	722	732
Creixement relatiu		5,13	3,35	0,15	2,80	2,72	0,70	1,39

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL	TENDÈNCIA DESITJADA
Lleu creixement de la població.	Mantenir un augment sostenible de la població
FONT	**COMENTARI**
INE, AJU, IBESTAT	Situació i tendències satisfactòries amb un augment moderat de la població incidint la població infantil i juvenil.

INDICADOR 2 RATIO DE DEPENDÊNCIA

DEFINICIÓ

És el quocient de la població definida com a dependent (menor o igual a 16 anys i major o igual a 64 anys) en relació a la població en edat laboral (entre els 16 i 64). Dóna una idea de l'estructura de la població i el seu envelliment

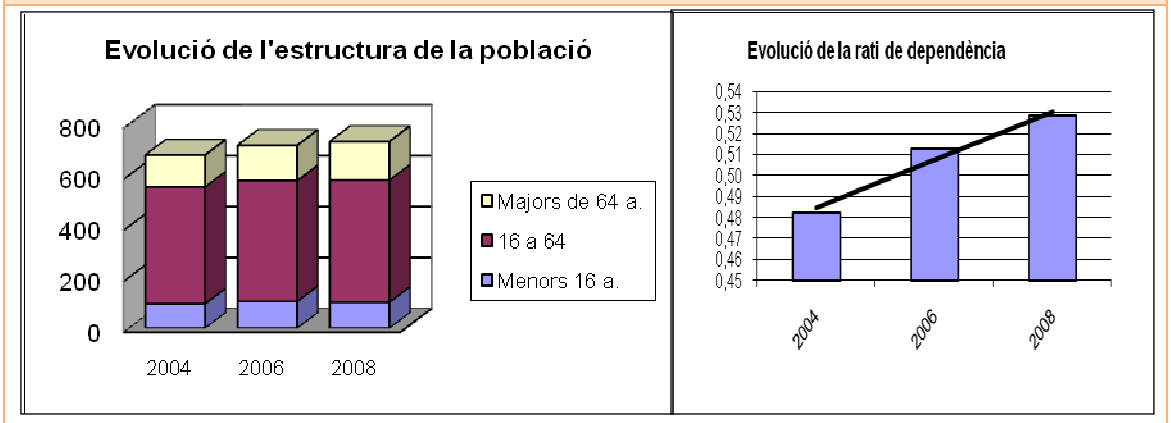
CÀLCUL

Rd: rati de dependència Rd= (Pd/Pl) Pd: població dependent Pl: població en edat laboral

DADES

Any	2004	2006	2008
Menors 16 a.	96	105	102
16 a 64	458	474	479
Majors de 64 a.	125	138	151
Rati de dependència	**0,48**	**0,51**	**0,53**

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL	TENDÈNCIA DESITJADA
Increment lleuger en els darrers anys	Estabilització
FONT	**COMENTARI**
Institut Balear d'Estadística	Augment del rati de dependència degut a l'envelliment de la població en els darrers anys

INDICADOR 3 ÍNDEX DE PRESSIÓ HUMANA (IC-1)

DEFINICIÓ

És una estimació del nombre d'habitants reals del municipi. En aquest cas, el càlcul és anual i es fa a partir de la població empadronada i la població flotant.

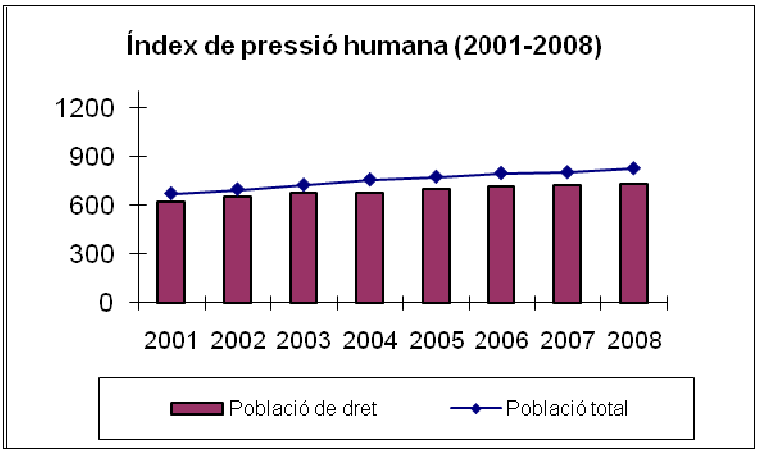
CÀLCUL

Iph: índex de pressió humana Iph= Pn + Pf Pn: població de dret Pf: (nº places turístiques * taxa d'ocupació de la planta oberta)/100

DADES

Any	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Places turístiques	60,0	60,0	60,0	100,0	100,0	100,0	100,0	116,0
% ocupació hotelera	79,7	69,6	77,5	78,0	76,4	79,7	80,3	81,1
Població flotant	47,8	41,8	46,5	78,0	76,4	79,7	80,3	94,1
Població de dret	624	656	678	679	698	717	722	732
Població total	**671,8**	**697,8**	**724,5**	**757,0**	**774,4**	**796,7**	**802,3**	**826,1**

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL

Increment degut al creixement de la població i de les places turístiques

TENDÈNCIA DESITJADA

Mantindre un creixement sostenible tant de la població com d'un turisme de qualitat.

FONT

Anuaris de turisme INESTUR, Ajuntament

COMENTARI

L'estat ideal seria tenir empadronada tota la població flotant i aconseguir un augment sostenible del nombre de places turístiques de qualitat.

INDICADOR 4 CAPACITAT D'ALLOTJAMENT (IC-2)

DEFINICIÓ

Nombre de persones que es poden allotjar en un municipi en funció del nombre de places turístiques i residencials del mateix.

CÀLCUL

Capacitat total Allotjament= Cr+Ct

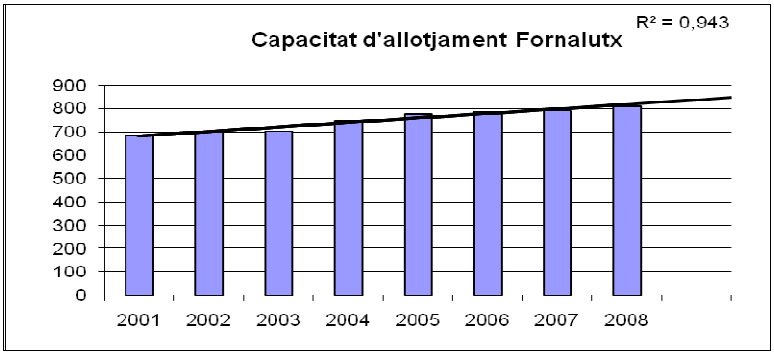
Cr Capacitat allotjament residencial= M (Mitjana d'habitants per habitatge) * N habitatges any "n"

Ct Places turístiques

DADES

Any	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Habitatges visats COAIB	30	12	1	5	22	9	2	2
Places turístiques	60,0	60,0	60,0	100,0	100,0	100,0	100,0	116,0
Nombre habitatges	479	491	492	497	519	528	530	532
Capacitat allotjament residencial	624	640	641	647	676	688	690	693
Capacitat allotjament total	684,00	699,63	700,94	747,45	776,11	787,83	790,44	809,04

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL

Increment continu però moderat

TENDÈNCIA DESITJADA

Creixement sostenible en relació al creixement de la població

FONT

Cens habitatge 2001 IBESTAT

Col·legi d'Arquitectes de les Illes Balears

Ajuntament

COMENTARI

IC 2 de la Conselleria de Medi Ambient. Dades extrapolades en funció dels habitatges visitats pel COAIB

INDICADOR 5 ATURATS SECTOR SERVEIS

DEFINICIÓ

Evolució al llarg de l'any de les persones en atur del sector serveis

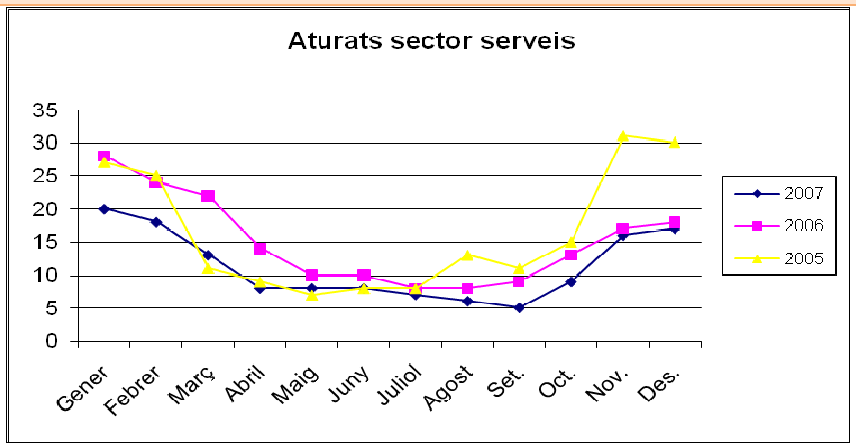
CÀLCUL

Nombre d'aturats per cada mes de l'any

DADES

Any	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Set.	Oct.	Nov.	Des.
2007	20	18	13	8	8	8	7	6	5	9	16	17
2006	28	24	22	14	10	10	8	8	9	13	17	18
2005	27	25	11	9	7	8	8	13	11	15	31	30

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL

S'observa una disminució del nombre d'aturats en els mesos de temporada alta, el que suposa una certa dependència amb el turisme.

TENDÈNCIA DESITJADA

Disminució de la dependència del sector serveis lligat al turisme

FONT

SOIB

COMENTARI

Indicador que substitueix IC 5 Equilibri de l'ocupació laboral per sector. Permet veure si hi ha estacionalitat en el treball

INDICADOR 6 ÍNDEX D'ESTRÈS TURÍSTIC (IC-4)

DEFINICIÓ

És la relació entre la quantitat de turistes que visiten el municipi i el nombre de residents en ell.

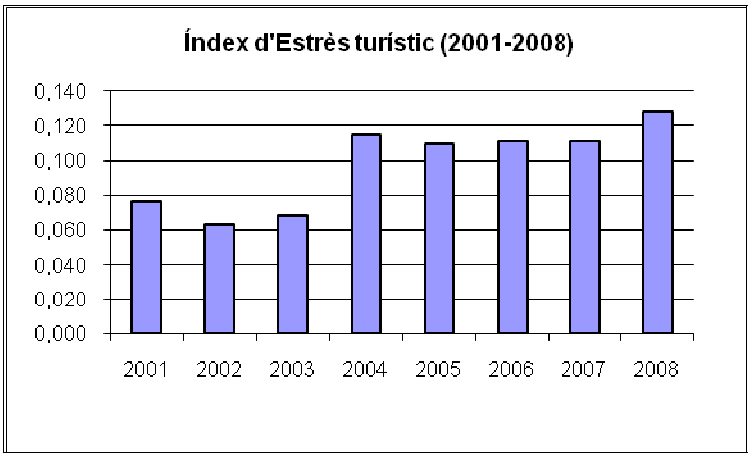
CÀLCUL

Et: estrès turístic Et= T/Pn T: nombre de turistes Pn: població de dret

DADES

Any	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Places turístiques	60,0	60,0	60,0	100,0	100,0	100,0	100,0	116,0
% ocupació hotelera	79,7	69,6	77,5	78,0	76,4	79,7	80,3	81,1
Població flotant	47,8	41,8	46,5	78,0	76,4	79,7	80,3	94,1
Població de dret	624	656	678	679	698	717	722	732
Índex d'Estrès turístic	0,077	0,064	0,069	0,115	0,109	0,111	0,111	0,129

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL

Increment marcat en el 2004 i posterior estabilització fins a 2008 on hi ha un nou increment

TENDÈNCIA DESITJADA

Increment d'un turisme de qualitat

FONT

INESTUR

COMENTARI

Increment relacionat amb l'augment de places turístiques en el 2004 i 2008

INDICADOR 7 TAXA D'ATUR

DEFINICIÓ

És la població laboral disponible en situació d'atur respecte a la població activa total.

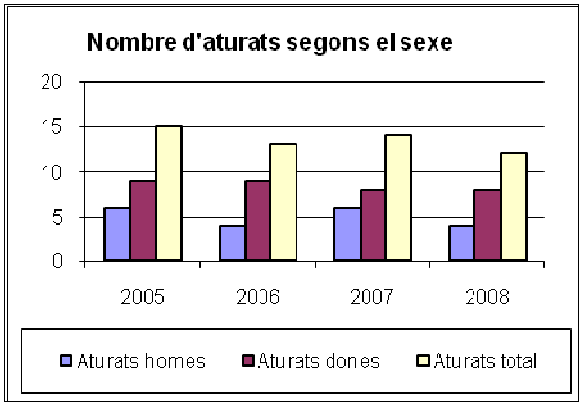
CÀLCUL

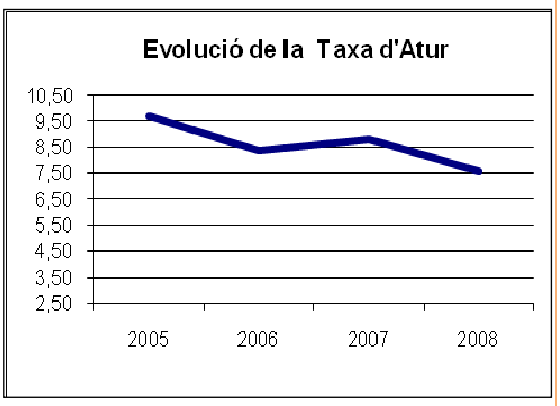
Ta: Taxa d'atur Ta= (Pat/Pac)*100 Pat: població aturada Pac: població activa

DADES

Any	2005	2006	2007	2008
Aturats homes	6	4	6	4
Aturats dones	9	9	8	8
Aturats total	15	13	14	12
Actius total	155	155	159	158
Taxa d'atur	9,68	8,39	8,81	7,59

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL	TENDÈNCIA DESITJADA
Descens de la Taxa Atur	Mantenir aquesta tendència
FONT	**COMENTARI**
SOIB (Fitxes municipals)	Aquest descens es pot veure interromput per l'actual conjuntura econòmica

INDICADOR 8 ATUR PER SECTORS

DEFINICIÓ

És la població laboral disponible en situació d'atur segons el sector econòmic respecte a la població aturada total.

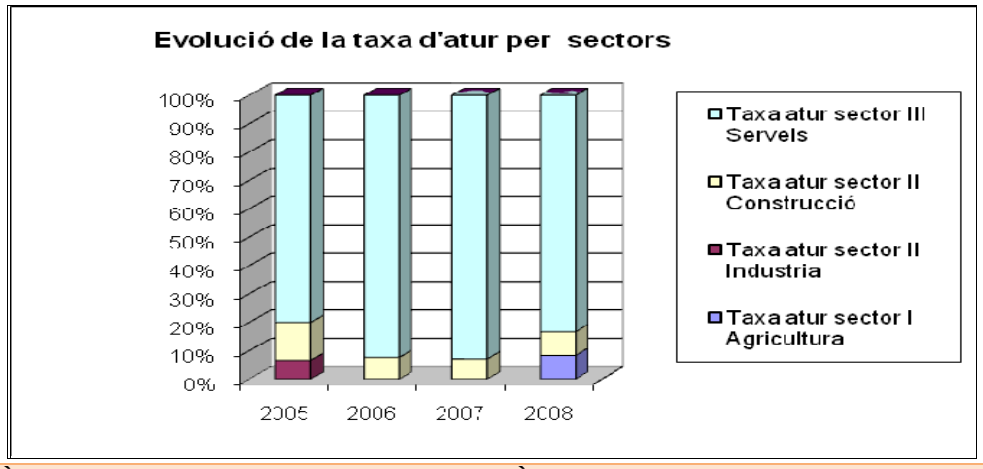
CÀLCUL

Tps: Taxa d'atur per sector S Tps= (Pps/Ppt)*100 Pps: població aturada al sector S Ppt: població aturada total

DADES

Any	2005	2006	2007	2008
Taxa atur sector I Agricultura	0,00	0,00	0,00	8,33
Taxa atur sector II Industria	6,67	0,00	0,00	0,00
Taxa atur sector II Construcció	13,33	7,69	7,14	8,33
Taxa atur sector III Serveis	80,00	92,31	92,86	83,33
Taxa atur sense ocupació anterior	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	**100**	**100**	**100**	**100**

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL

Pes important del sector serveis en el conjunt de l'economia

TENDÈNCIA DESITJADA

Equilibri entre els diferents sectors

FONT

SOIB

COMENTARI

Aquest índex indica que el pes del sector serveis en l'economia de Fornalutx te un pes més important que la resta de sectors.

INDICADOR 9: IMMIGRACIÓ (IC-6)

DEFINICIÓ

És el nombre d'immigrants acollits al municipi per cada 1000 habitants.

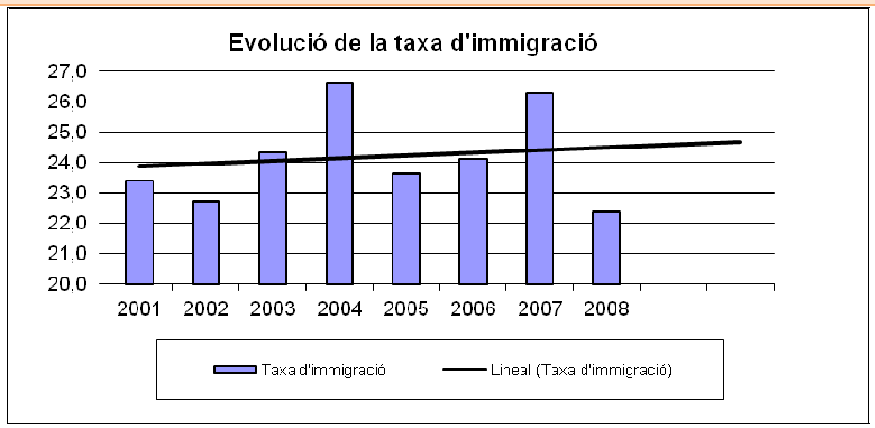
CÀLCUL

Ti: Taxa d'immigració Ti= (Pi/Pn)*1000 Pi: població immigrant Pn: població de dret

DADES

Any	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Nombre total d'immigrants	146	149	165	181	165	173	190	164
Nombre total de població	624	656	678	679	698	717	722	732
Taxa d'immigració	**23,4**	**22,7**	**24,3**	**26,7**	**23,6**	**24,1**	**26,3**	**22,4**

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL

Disminució important a l'any 2008 respecte als anys anteriors

TENDÈNCIA DESITJADA

Mantenir un equilibri sostenible de la taxa d'immigració

FONT

IBESTAT

COMENTARI

La població immigrant del municipi de Fornalutx prové majoritàriament de la Unió Europea: Anglaterra, Alemanya, França i Romania.

INDICADOR 10 PARC DE VEHICLES (IC-7)

DEFINICIÓ

És el nombre total de vehicles de tracció mecànica per cada cent habitants.

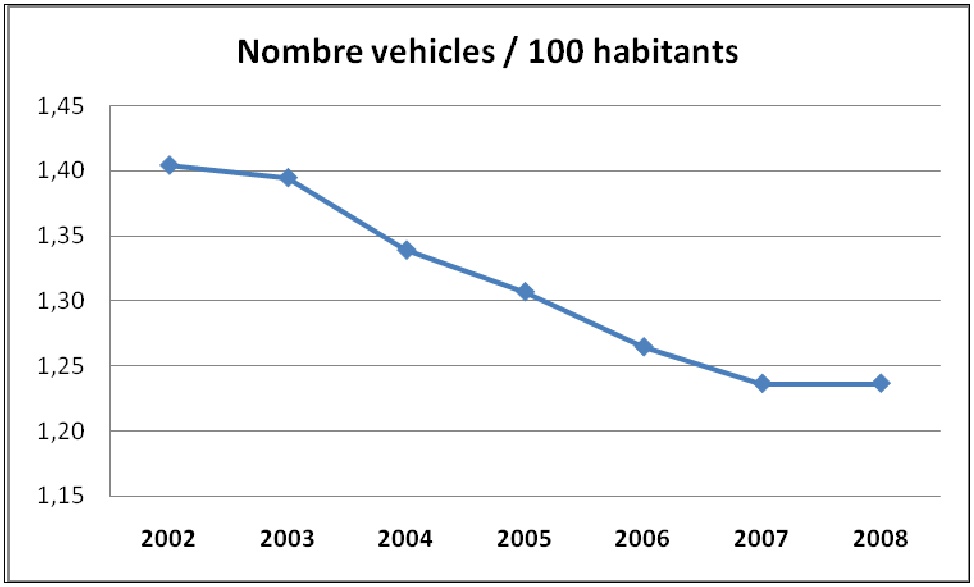
CÀLCUL

Vh: parc de vehicles Vh= ((Nt+Nf+a)/Pn)*100 Nt: núm. de turismes Nf: núm. de furgonetes A: altres vehicles Pn: població de dret

DADES

Any	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Parc de vehicles per cada 100 habitants de fet	1,40	1,40	1,34	1,31	1,26	1,24	1,24
Parc total	467	486	507	534	567	584	592

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL

Disminució lleu però continua de la taxa en els darrers anys

TENDÈNCIA DESITJADA

Mantenir la disminució

FONT

IBESTAT i Ajuntament

COMENTARI

A pesar de la disminució d'aquesta taxa el nombre de vehicles per cada 100 habitants a Fornalutx és superior a la mitjana de Mallorca.

INDICADOR 11 SEGURETAT

DEFINICIÓ

Presència policia local en funció de la població

CÀLCUL

Nombre d'agents / població/1000 habitants

DADES

	Any 2006
Agents de policia.	2
Ratio per agent/1000 habitants	2,789
Ratio per agent/1000 habitants de Mallorca.	2,7

GRÀFIC

Sense dades

TENDÈNCIA ACTUAL	TENDÈNCIA DESITJADA
Dades similars a la mitjana de Mallorca	Augment del nombre de policies al municipi
FONT	**COMENTARI**
Memòria de Policia local de les Illes Balears 2006	Substitueix IC 8 denúncies de la Conselleria de Medi Ambient

INDICADOR 12 USOS REALS DEL SÒL (IC-9a)

DEFINICIÓ

S'analitza l'evolució real dels usos del sòl. L'objectiu del càlcul és el coneixement real que es fa del sòl indistintament de la classificació

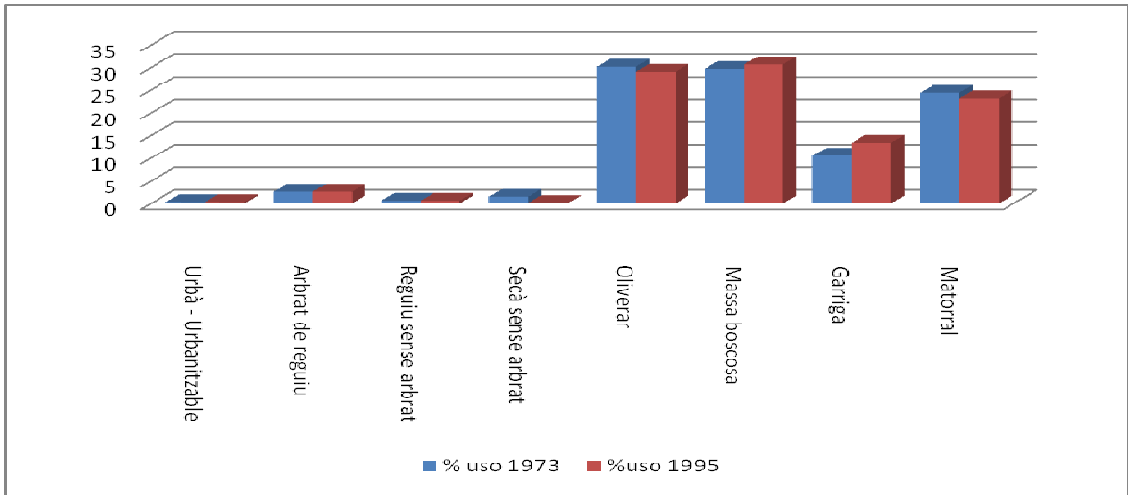
CÀLCUL

Cu: % de la superfície d'ús "u" respecte el sòl total del municipi

DADES

Usos reals del sòl	% uso 1973	Superf.1973	%uso 1995	Superf.1995
Urbà - Urbanitzable	0,3	5,1	0,3	5,1
Arbrat de reguiu	2,6	51,2	2,6	51,2
Reguiu sense arbrat	0,6	12,5	0,6	12,5
Secà sense arbrat	1,5	29,6	0,1	2,6
Oliverar	30,2	589,4	29,1	566,7
Massa boscosa	29,7	579,2	30,7	597,7
Garriga	10,6	206,8	13,4	261,2
Matorral	24,4	474,9	23,2	451,6

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL

Pèrdua del secà sense arbrat i l'oliverar i increment lleuger de la massa boscosa i la garriga.

TENDÈNCIA DESITJADA

Estabilització d'usos.

FONT

Pla Territorial de Mallorca

COMENTARI

Pel fet que els usos estan referenciats a 1995, les variacions anuals depenen del nombre d'habitants, per tant són proporcionals.

INDICADOR 13 INTENSITAT D'USOS DEL SÒL (IC-9b)

DEFINICIÓ

És el nombre de hectàrees de sòl d'un ús per persona.

CÀLCUL

Iu= Su (superfície del ús "U" / Població

DADES

Intensitat d'usos del sòl (Ha/habitant)	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Urbanitzable	0,0075	0,0075	0,0073	0,0071	0,0071	0,0070
Arbrat de secà	0,0755	0,0754	0,0734	0,0714	0,0709	0,0699
Secà sense arbrat	0,0184	0,0184	0,0179	0,0174	0,0173	0,0171
Oliverar	0,0038	0,0038	0,0037	0,0036	0,0036	0,0036
Massa boscosa	0,8358	0,8346	0,8119	0,7904	0,7849	0,7742
Garriga	0,8816	0,8803	0,8563	0,8336	0,8278	0,8165
Matorral	0,3853	0,3847	0,3742	0,3643	0,3618	0,3568
Matojo	0,6661	0,6651	0,6470	0,6298	0,6255	0,6169

GRÀFIC

-

TENDÈNCIA ACTUAL

Disminució de la intensitat dels usos degut a l'augment de la població.

TENDÈNCIA DESITJADA

-

FONT

Pla Territorial de Mallorca

INE

COMENTARI

L'augment constant de la població fa que disminueixi la intensitat d'usos del sòl al municipi

INDICADOR 14 SÒL PROTEGIT (IC-10)

DEFINICIÓ

Superfície del municipi que disposa d'algun tipus de protecció respecte a la superfície total del municipi.

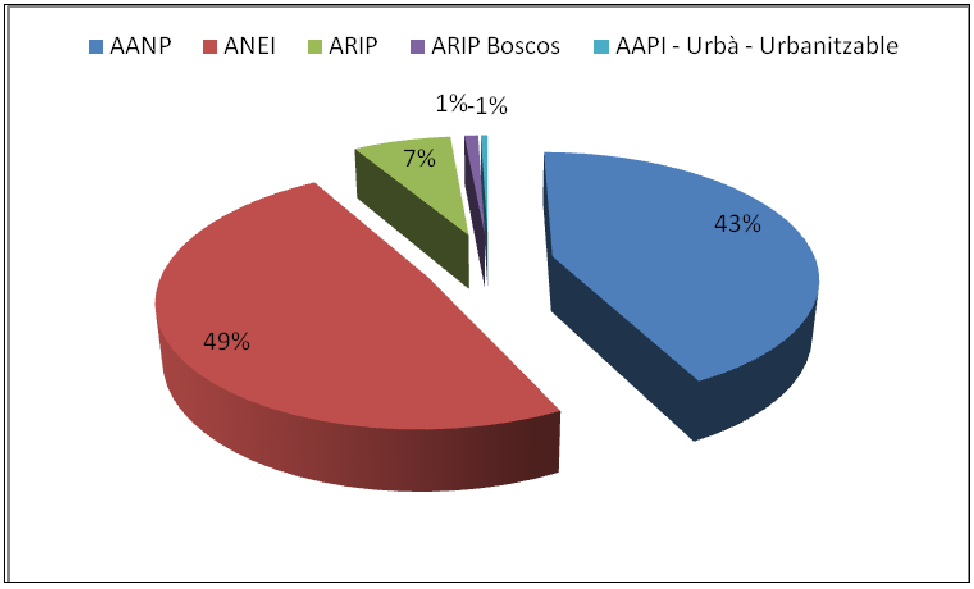
CÀLCUL

Spg: superfície protegida general (%) Spg= (Sf/St)*100 Sf: superfície protegida mitjançant figura f (has)
St: superfície total del municipi (has)

DADES

Classificació del sòl	% Total territ.	(Ha)
AANP	42,60%	829.8
ANEI	48,80%	951.1
ARIP	7,10%	137.4
ARIP Boscos	1,00%	19.3
AAPI - Urbà - Urbanitzable	0,50%	10.93
TOTAL	100%	1.948,53

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL	TENDÈNCIA DESITJADA
Sense tendència	Increment de la zona protegida

FONT	COMENTARI
Pla Territorial	El 99,5% del territori de Fornalutx està protegit per qualque tipus de figura de protecció

INDICADOR 15 ABASTIMENT D'AIGUA MUNICIPAL (IC-11)

DEFINICIÓ

L'abastament és el volum total d'aigua que el municipi obté a partir de fonts d'extracció. Avalua e consum d'aigua. En cas que existeixin comptadors es recomana també el càlcul de consum real, de forma que es puguin avaluar les pèrdues de la xarxa d'abastament.

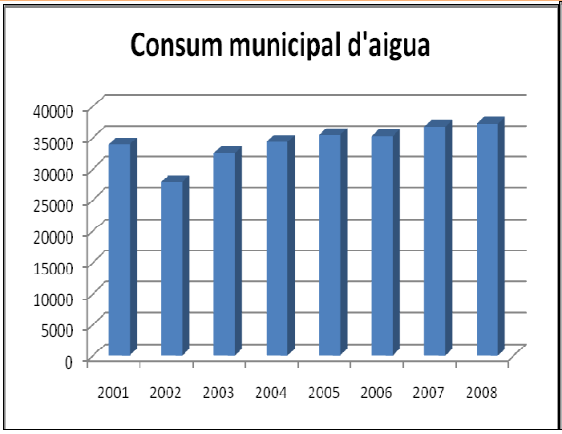
CÀLCUL

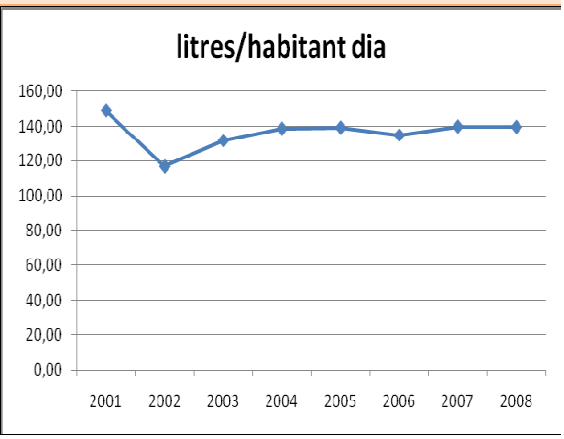
Am: abastament municipal d'aigua (l/hab dia) Am= Atr (Pn*365) Atr: abastament d'aigua total que entra a la xarxa (l) Pn: població de dret Cra: Consum real d'aigua Pa: Pèrdues d'aigua Pa= (Am-Cra)/Am

DADES

Any	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Consum municipal d'aigua	33917	27959	32572	34342	35464	35277	36827	37287
Població de dret	624	656	678	679	698	717	722	732
litres/habitant dia	148,92	116,77	131,62	138,57	139,20	134,80	139,75	139,56

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL

El consum d'aigua ha sofert un increment constant en els darrers anys encara que el consum diari per habitant no ha crescut en els darrers anys.

TENDÈNCIA DESITJADA

Disminuir el consum d'aigua al municipi.

FONT

Ajuntament

COMENTARI

No s'han pogut obtenir dades de l'abastiment d'aigua, per tant no s'ha pogut calcular la pèrdua d'aigua al municipi.

INDICADOR 16 CABAL D'AIGUA DEPURADA

DEFINICIÓ

Metres cúbics anuals d'aigua tractada a la depuradora per habitant de fet. I part d'aquesta que és reutilitzada.

CÀLCUL

Divisió del volum d'aigua tractada pel nombre d'habitants. I percentatge de l'aigua tractada que es reutilitza.

DADES

Edar Sóller	
Any cosntrucció	1992
Any ampliació	2005
Hab. Equivalent	25.000
Tractament	Terciari
Cabal 2006	941.641

GRÀFIC

-

TENDÈNCIA ACTUAL	TENDÈNCIA DESITJADA
-	Disminució

FONT	COMENTARI
ABAQUA	El municipi de Fornalutx no te estació depuradora pròpia, si no que utilitza la situada al municipi de Sóller.

INDICADOR 17 PRODUCCIÓ DE RESIDUS (IC-13)

DEFINICIÓ

És la producció mitjana de residus per habitant any

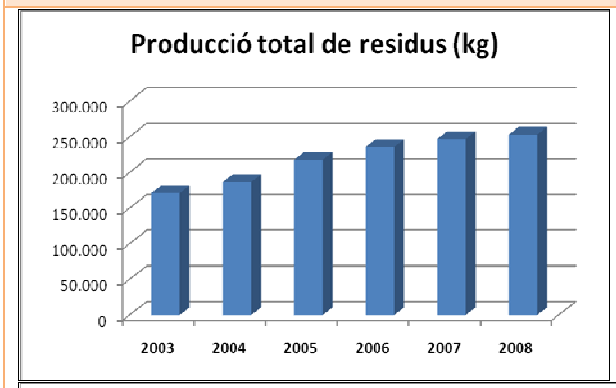
CÀLCUL

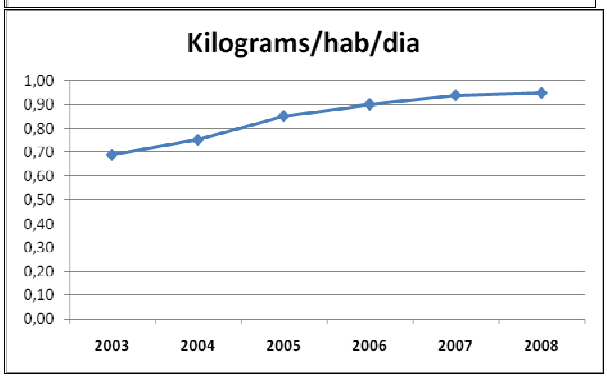
Pr: producció de residus sòlids urbans de tot tipus (Kg/hab any) Pr= Rsu/(Pn*365) Rsu: producció de residus sòlids urbans anuals (kg) Pn: població de dret

DADES

Any	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Producció total de residus (kg)	170.680	186.580	217.580	235.987	247.347	253.368
Població de dret	678	679	698	717	722	732
Quilògrams/hab. dia	**0,69**	**0,75**	**0,85**	**0,90**	**0,94**	**0,95**

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL	TENDÈNCIA DESITJADA
Augment progressiu de la producció de residus des de 2003	Reducció dels residus generats a Fornalutx

FONT	COMENTARI
Consell de Mallorca i Ajuntament	En els darrers anys s'ha observat una lleugera tendència a la estabilització del nombre de Kg de residus per habitant i dia.

INDICADOR 18 RECOLLIDA SELECTIVA

DEFINICIÓ

Evolució dels pesos de les fraccions reciclables que es recullen al municipi.

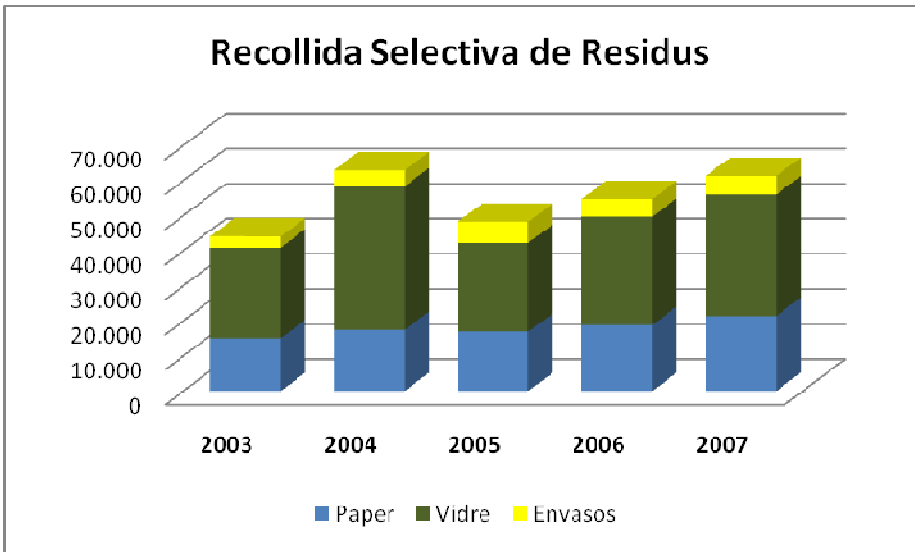
CÀLCUL

Kilograms any per fracció recollida de forma selectiva

DADES

Any	2003	2004	2005	2006	2007
Paper	15.016	17.422	16.923	18.853	21.376
Vidre	25.869	40.918	25.310	30.810	34.628
Envasos	3.142	4.604	5.968	5.045	5.276
TOTAL	**44.027**	**62.944**	**48.201**	**54.708**	**61.280**

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL

La recollida total de residus reciclables a Fornalutx ha augmentat paulatinament en els darrers anys després de la forta davallada soferta al 2005.

TENDÈNCIA DESITJADA

Increment de la recollida selectiva de residus

FONT

Consell de Mallorca i Ajuntament

COMENTARI

INDICADOR 19 CONSUM D'ENERGIA ELÈCTRICA (IC-15)

DEFINICIÓ

Consum d'energia elèctrica per persona que es dóna al municipi.

CÀLCUL

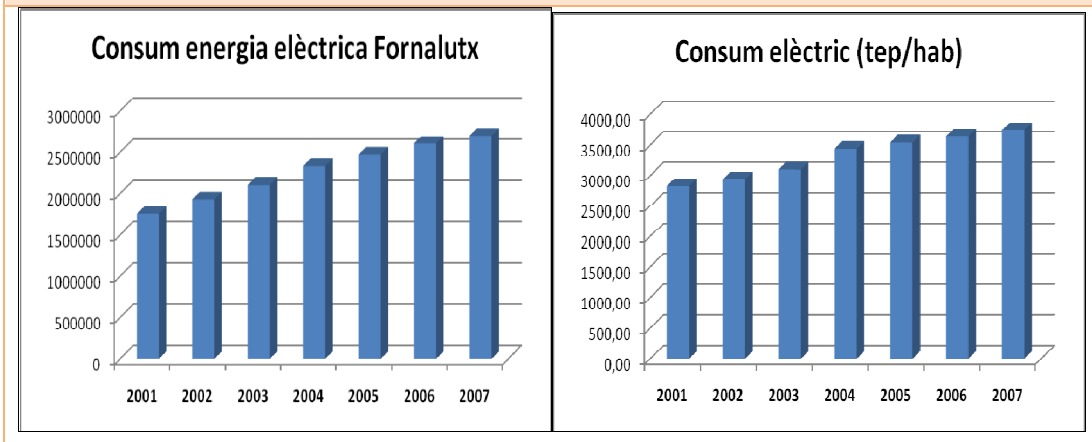
Ce: consum elèctric Ce= E/Pn

E: energia elèctrica consumida (tep) Pn: població de dret

DADES

consum domèstic(GESA)	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Energia elèctrica	1761039	1929708	2101725	2337416	2472159	2606902	2703547
Població de dret	624	656	678	679	698	717	722
Consum elèctric (tep/hab)	**2822,18**	**2941,63**	**3099,89**	**3442,44**	**3541,78**	**3635,85**	**3744,52**

GRÀFIC

TENDÈNCIA ACTUAL

En els darrers anys el consum elèctric de Fornalutx ha crescut per damunt del creixement poblacional.

TENDÈNCIA DESITJADA

Reduir el consum elèctric

FONT

GESA

COMENTARI